

מזכיר הכנסת

סימוכין : 095258

ירושלים, ז' באדר התשפ"ו
24 בפברואר 2026

לכבוד
חברות וחברי הכנסת

שלום רב,

הנדון: הסכם השקעות דו-צדדי בין ממשלת מדינת ישראל ובין ממשלת הרפובליקה של הודו

אבקש להביא לידיעתכם כי מר בצלאל סמוטריץ' שר האוצר, העביר למזכירות הכנסת את נוסח ההסכם שבנדון.

רצ"ב לעיונכם מכתבו של השר וכן נוסח ההסכם בעברית ואנגלית (לרבות דברי ההסבר).

אבקש להסב את תשומת לבכם כי סעיף 10 לתקנון לעבודת הממשלה קובע כך :

10. (א) "אשרור ואישור אמנות בינלאומיות" שר המבקש להגיש הצעה להחלטה בדבר אשרור אמנה בינלאומית יעביר למזכיר הכנסת, שבועיים קודם, שני עותקים מנוסח האמנה בתרגומה לעברית ואת עיקריה, על מנת שזה יביאם לידיעת חברי הכנסת. בתקופת הפגרה יימנו השבועיים ממועד כינוס פגרה של הכנסת.

(ב) סעיף (א) לעיל לא יחול אם לדעת השר המגיש, בהסכמת שר החוץ ושר המשפטים, נמנעת המצאת עותקי האמנה לכנסת מטעמי דחיפות או סודיות.

(ג) לאחר העברת עותק האמנה לידיעת הכנסת כאמור לעיל ובחלוף פרק הזמן הנקוב בסעיף (א) לעיל, תועבר למזכיר הממשלה על ידי השר המגיש הצעת החלטה בעניין אשרור האמנה. [...]

נקטה בכנסת פעולה בעניין האמנה בהתאם לתקנון הכנסת, יודיע על כך השר מגיש ההצעה בדברי ההסבר.

מזכיר הממשלה יעביר את הצעת ההחלטה בדבר אשרור האמנה לידיעת כל חברי הממשלה, ויבקש את עמדתם בדרך שנוהגים בסעיף 19(ב) בתקנון.

ההסכם שבנדון יונח על שולחן הכנסת בישיבה היום, ז' באדר התשפ"ו – 24 בפברואר 2026.

בברכה,

דן מרזוק

שר האוצר

ל' בשבט התשפ"ו
17 בפברואר 2026
ימ. 2025-2251

לכבוד
מר דן מרזוק
מזכיר הכנסת

שלום רב,

הנדון: אשור הסכם השקעות בילטרלי בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הודו

ביום 8 בספטמבר 2025 נחתם הסכם השקעות בילטרלי בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הודו.
בהתאם לסעיף 10 לתקנון עבודת הממשלה, אבקשך להעביר את נוסח ההסכם המצורף לידיעת
חברי הכנסת.

מצורפים שני העתקים של ההסכם בתרגומו לעברית וכן עיקרי ההסכם.

בכבוד רב,
בצלאל סמוטריץ'
שר האוצר

העתק:
ד"ר שמואל אברמזון - הכלכלן הראשי ממונה על הכנסות המדינה
עו"ד דודי קופל - היועץ המשפטי, משרד האוצר

הסכם השקעות דו-צדדי בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של הודו

עיקרי ההסכם

ביום 8 בספטמבר 2025 נחתם הסכם לקידום השקעות והגנה הדדית עליהן בין ממשלת ישראל וממשלת הרפובליקה של הודו (להלן – **ההסכם**).

ההסכם כולל התחייבויות הדדיות שהמדינות נטלו על עצמן, הכפופות לתנאים ולחריגים המופיעים בהסכם וביניהן:

א. התחייבות להעניק למשקיעים מהצד השני יחס שאינו נופל מזה הניתן למשקיעים מקומיים בנסיבות דומות.

ב. התחייבות להעניק סטנדרט מינימלי לטיפול בהשקעות זרות.

ג. התחייבות להעניק למשקיע הזר פיצויים דומים לפיצויים להם יהיה זכאי משקיע מקומי במקרים של נזק או אובדן רווח שנגרמו כתוצאה ממצבי חירום לאומיים, מלחמה, סכסוך מזוין, או כיוצא באלה.

ד. התחייבות של המדינה שלא להפקיע או להלאים את השקעתו של המשקיע הזר, פרט לצורך מטרה ציבורית הקשורה לצרכים הפנימיים של המדינה, בהליך הוגן על פי דין ובכפוף לתנאים הקבועים בהסכם הכוללים מתן פיצוי בגין הפקעה.

ה. התחייבות לאפשר למשקיע הזר לבצע העברות כספים בקשר עם ההשקעה הזרה, ובכלל זה: להוציא את ההון שהשקיע במדינה באופן חופשי, בכפוף לדין המדינה בה בוצעה ההשקעה ולתנאי ההסכם.

ו. התחייבות לאפשר למשקיע הזר לפנות לבוררות בינלאומית במקרה של סכסוך בינו לבין המדינה, בכפוף לתנאים הקבועים בהסכם.

יצוין כי בשנת 1996 נחתם הסכם לקידום השקעות ולהגנה עליהן בין ממשלת ישראל לבין ממשלת הרפובליקה של הודו (להלן – **ההסכם הישן**). משנת 2016 הודו החלה בביטול הסכמי ההשקעות שלה, כאשר עד לסוף שנת 2023 הודו ביטלה כ-70 מהסכמי ההשקעות שעליהם חתמה לאורך השנים. כך, בשנת 2017 ביטלה הודו את ההסכם הישן.

ההסכם החדש מחליף את ההסכם הישן בין המדינות. יצוין כי בהתאם לסעיף 15(2) של ההסכם הישן, ההגנות שבהסכם ממשיכות לחול על השקעות שנוצרו בתקופת ההסכם ועד לביטולו, וזאת עד לשנת 2032 (אולם אינן חלות על השקעות חדשות). עם כניסתו לתוקף של ההסכם החדש, יחולו ההגנות מכוח ההסכם החדש הן על ההשקעות שנוצרו בטרם ביטול ההסכם הישן והן ביחס להשקעות שנוצרו מיום הכניסה לתוקף ההסכם החדש.

הסכם השקעות דו-צדדי

בין

ממשלת מדינת ישראל

ובין

ממשלת הרפובליקה של הודו

מבוא

ממשלת מדינת ישראל וממשלת הרפובליקה של הודו ("הודו") (להלן בנפרד "צד" וביחד "הצדדים");

ברצותן לקדם שיתוף פעולה דו-צדדי בין הצדדים בכל הנוגע להשקעות זרות;

ברצותן לקדם תנאים תומכים ולעודד סביבה תחרותית להשקעות של משקיעים של צד בשטחו של הצד האחר;

מתוך הכרה בכך שקידום והגנה על השקעות של משקיעים של צד אחד בשטחו של הצד האחר יתרמו לעידוד פעילות עסקית בעלת תועלת הדדית, לפיתוח שיתוף פעולה כלכלי ביניהם ולקידום פיתוח בר-קיימא; וכן

באשרן מחדש את זכותם של הצדדים להסדיר השקעות בשטחם בהתאם לחוקיהם וליעדי המדיניות שלהם; הסכימו לאמור:

פרק א': הוראות מקדמיות

סעיף 1: הגדרות

למטרות הסכם זה:

1.1 "מידע חסוי" פירושו מידע עסקי חסוי, כגון מידע מסחרי, פיננסי או טכני חסוי, אשר עלול לגרום להפסד או לרווח משמעותיים או לפגוע במעמדו התחרותי של צד לסכסוך, ומידע שהוא חסוי או מוגן בדרך אחרת מפני גילוי על פי דיניו של צד;

1.2 "נציג מיועד" פירושו:

(i) עבור הודו, המזכיר/מזכיר נוסף/מזכיר משותף, המחלקה לעניינים כלכליים, משרד האוצר, ממשלת הודו.

(ii) עבור ישראל, משרד האוצר, אגף הכלכלן הראשי, או מחליפו.

1.3 "מיזם" פירושו:

(i) כל ישות משפטית שהוקמה ואורגנה כדין על פי דיניו של צד, שמחזיקה באישורים הנדרשים במגזר הכלכלי הרלוונטי ושמנהלת פעילות עסקית מהותית בשטחו של אותו צד; וכן

(ii) סניף של כל ישות משפטית כאמור שהוקם בשטחו של צד בהתאם לדיניו ומנהל שם פעילות עסקית מהותית¹.

1.4 "השקעה" פירושה כל אחת מההשקעות הבאות, הנמצאת בבעלות או בשליטה, במישרין או בעקיפין, של משקיע של צד אחד בשטחו של הצד האחר (א) בהתאם לדין הצד שבשטחו נעשית ההשקעה, לרבות

¹ למטרות הסכם זה, מיזם ייחשב כמנהל פעילויות עסקיות מהותיות בשטחו של צד אם יש לו קשר אמיתי לכלכלת אותו צד. באשר לשאלה האם למיזם יש קשר אמיתי לכלכלת צד, הדבר ייקבע על ידי בחינה כוללת, על בסיס כל מקרה לגופו, של הנסיבות הרלוונטיות. נסיבות אלה עשויות לכלול האם המיזם (א) מקיים נוכחות פיזית רציפה, לרבות באמצעות בעלות או השכרת נכסים, בשטחו של אותו צד; (ב) מקיים את האדמיניסטרציה המרכזית שלו בשטחו של אותו צד; (ג) מעסיק עובדים בשטחו של אותו צד; (ד) מייצר מחזור כספי ומשלם מיסים בשטחו של אותו צד.

האישורים הדרושים במגזר הכלכלי הרלוונטי, ו-(ב) שיש לה מאפיינים של השקעה, כגון התחייבות להון או למשאבים אחרים, ציפייה לרווח או להכנסה, והנחת סיכון.

השקעה כאמור תכלול רק את המפורט להלן:

(א) מיזם שהוקם, אורגן ופועל בתום לב, אשר יכול להחזיק בכל אחד מהנכסים הבאים:

(א) מניות, איגרות חוב וצורות אחרות של השתתפות בהון העצמי של המיזם או במיזם אחר;

(ב) חוזה הקמה "עד מפתח" (turnkey), ייצור או חלוקת הכנסות או חוזים דומים אחרים;

(ג) איגרות חוב, שטרי חוב ומכשירי חוב אחרים של מיזם אחר;

(ד) הלוואה למיזם אחר;

(ה) רישיונות, היתרים, אישורים או זכויות דומות המוענקים בהתאם לחוקי צד;

(ו) זכויות ארוכות טווח המוענקות על פי דין של צד, או על פי חוזה, אך למעט זיכיונות, לחיפוש, חקירה, הפקה או ניצול של משאבי טבע בהתאם לחוקי צד;²

(ז) זכויות יוצרים, ידע (know-how) וזכויות קניין רוחני כגון פטנטים, סימני מסחר, עיצובים תעשייתיים ושמות מסחריים, במידה שהם מוכרים על פי דיניו של צד;

(ח) נכסי דניידי ודלא-דניידי וזכויות קשורות; או

(ט) כל אינטרס אחר של המיזם הכרוך בפעילות כלכלית מהותית וממנו מפיק המיזם ערך פיננסי משמעותי;

(ב) מניות, איגרות חוב וצורות אחרות של השתתפות בהון במיזם;

(ג) איגרות חוב, שטרי חוב והלוואות ומכשירי חוב אחרים שהונפקו על ידי מיזם.³

למען הסר ספק, השקעה אינה כוללת את המפורט להלן:

(i) אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלה או מיזם בבעלות או בשליטה ממשלתית, או הלוואות לממשלה או למיזם בבעלות או בשליטה ממשלתית;

(ii) כל הוצאה קדם-תפעולית הקשורה לקבלה, הקמה, רכישה או הרחבה של המיזם, שנגרמה לפני תחילת הפעילות העסקית המהותית של המיזם בשטח הצד שבו נעשית ההשקעה;

(iii) תביעות לכסף הנובעות אך ורק מחוזים מסחריים למכירת טובין או שירותים על ידי אזרח או מיזם בשטח של צד למיזם בשטח של הצד האחר;

(iv) מוניטין, ערך מותג, נתח שוק או זכויות בלתי מוחשיות דומות;

² למען הסר ספק, הצדדים מאשרים את הבנתם כי המונח "משאבי טבע" אינו מתייחס לאנרגיה מתחדשת.

³ צורות מסוימות של חוב, כגון איגרות חוב, שטרי חוב ושטרות לטווח ארוך, נוטות יותר לקבל את המאפיינים של השקעה, בעוד שצורות אחרות של חוב, כגון תביעות לתשלום שפירעונן מיידי והנובעות ממכירת טובין או שירותים, אינן בעלות מאפיינים כאלה.

(v) תביעות לכסף הנובעות אך ורק ממתן אשראי בקשר לעסקה מסחרית כלשהי;

(vi) צו או פסק דין המבוקשים או שניתנו בכל הליך שיפוטי, מנהלי או בוררות;

(vii) כל תביעה אחרת לכסף שאינה כרוכה בסוגי האינטרסים או הפעולות המפורטים בהגדרת "השקעה" בהסכם זה.

1.5 "משקיע" פירושו אדם או אישיות משפטית של צד, שאינו סניף או נציגות, אשר ביצע השקעה בשטחו של הצד האחר;

למטרות הגדרה זו, "אישיות משפטית" פירושו:

(א) ישות משפטית שהוקמה ואורגנה על פי דיניי אותו צד ואשר יש לה פעילות עסקית מהותית⁴ בשטחו של אותו צד; או

(ב) ישות משפטית שהוקמה ואורגנה על פי דיני אותו צד ואשר נמצאת במישרין או בעקיפין בבעלות או בשליטה של אדם של אותו צד או של ישות משפטית המוזכרת בסעיף קטן (א) לעיל.

1.6 "רשות מקומית" כוללת:

בעבור הודו:

(i) גוף מקומי עירוני, תאגיד עירוני או ממשל ברמת הכפר; או

(ii) מיזם בבעלות או בשליטה של גוף מקומי עירוני, תאגיד עירוני או ממשל ברמת הכפר.

בעבור ישראל:

(i) עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות; או

(ii) מיזם בבעלות או בשליטה של עירייה, מועצה מקומית או מועצה אזורית.

1.7 "אמצעי" כולל חוק, תקנה, כלל, נוהל, החלטה, פעולה מנהלית, דרישה או נוהג.

1.8 "אדם של צד" פירושו:

(i) במקרה של הודו, אזרח או תושב קבע⁵ בהתאם לדיני הודו;

⁴ למטרות הסכם זה, אישיות משפטית תיחשב כמנהלת פעילות עסקית מהותית בשטחו של צד אם יש לה קשר אמיתי לכלכלת אותו צד. באשר לשאלה האם אישיות משפטית יש קשר אמיתי לכלכלת צד, הדבר ייקבע על ידי בחינה כוללת, על בסיס כל מקרה לגופו, של הנסיבות הרלוונטיות. נסיבות אלה עשויות לכלול האם האישיות המשפטית (א) מקיימת נוכחות פיזית רציפה, לרבות באמצעות בעלות או השכרת נכסים, בשטחו של אותו צד; (ב) מקיימת את האדמיניסטרציה המרכזית שלה בשטחו של אותו צד; (ג) מעסיקה עובדים בשטחו של אותו צד; (ד) מייצרת מחזור כספי ומשלמת מיסים בשטחו של אותו צד.

⁵ תושב קבע לא יכלול תושב קבע של הודו שהוא גם אזרח של מדינה שאינה צד להסכם אשר אינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם ישראל, או אזרח של ישראל.

(ii) במקרה של ישראל, אזרח או תושב קבע⁶ בהתאם לדין הישראלי.

אדם של צד שהוא בעל אזרחות כפולה ייחשב כאזרח בלעדי של המדינה שבה אזרחותה או אזרחותו הדומיננטית והאפקטיבית, ושם היא או הוא מתגוררים בדרך כלל או דרך קבע.

1.9 "פעילות קדם-השקעה" פירושו כל פעילות שבוצעה על ידי המשקיע או המיזם שלו לפני הקבלה וההקמה של ההשקעה בהתאם לדיני הצד שבו נעשית ההשקעה, לרבות, אך לא רק, רכישת ההיתרים הדרושים לפעול במגזר מסוים, ועמידה במגבלות מגזריות על הון זר.

1.10 "ממשל תת-מדינתי" פירושו ממשלת מדינות (State Government) או מינהל טריטוריית איחוד (Union Territory administration) במקרה של הודו, אך אינו כולל רשויות מקומיות;

1.11 "שטח" פירושו:

(i) ביחס להודו: שטח הרפובליקה של הודו בהתאם לחוקת הודו, לרבות הים הטריטוריאלי והמרחב האווירי שמעליו ואזורים ימיים אחרים, לרבות האזור הכלכלי הבלעדי והמדף היבשתי, שעליהם הרפובליקה של הודו מממשת ריבונות, זכויות ריבוניות או סמכות שיפוט בלעדית בהתאם לחוקיה, לאמנת האומות המאוחדות בדבר משפט הים משנת 1982 ולמשפט הבינלאומי; וכן

(ii) ביחס למדינת ישראל: שטח ישראל, לרבות הים הטריטוריאלי וכן המדף היבשתי והאזור הכלכלי הבלעדי, שעליהם ישראל מממשת ריבונות, זכויות ריבוניות או סמכות שיפוט בהתאם למשפט הבינלאומי ולחוקי ישראל.

1.12 "הסכם ה-WTO" פירושו הסכם מרקש המכונן את ארגון הסחר העולמי, שנעשה במרקש ביום 15 באפריל, 1994.

סעיף 2

נספחים, סייגים והערות שוליים

למטרות הסכם זה, הנספחים, הסייגים והערות השוליים בהסכם זה מהווים חלק בלתי נפרד ממנו ויש להעניק להם תוקף זהה להוראות אחרות בהסכם זה.

סעיף 3

היקף והוראות כלליות

3.1 הסכם זה יחול על אמצעים שאומצו או מקוימים על ידי צד, הנוגעים להשקעות של משקיעים של הצד האחר בשטחו, הקיימים במועד כניסתו לתוקף של הסכם זה או שהוקמו, נרכשו או הורחבו לאחר מכן, ואשר התקבלו על ידי צד בהתאם לחוקיו, תקנותיו ומדיניותו.

3.2 לגבי השקעות הקיימות במועד כניסתו לתוקף של הסכם זה, הסכם זה לא יחול על תביעות הנובעות מהפרה לכאורה או מאירועים שהתרחשו לפני כניסתו לתוקף של הסכם זה.

3.3 על אף כל דבר הסותר כן בסעיף 3.2, הסכם זה יחליף את הסכם ההשקעות הדו-צדדי בין הודו לישראל משנת 1996, ביחס להשקעות שבוצעו או נרכשו לפני מועד סיומו של הסכם הודו-ישראל 1996, אשר

⁶ תושב קבע לא יכול תושב קבע של ישראל שהוא גם אזרח או נתין של המדינות הגובלות ביבשה של הודו, או של מדינה שאינה צד להסכם שאינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם הודו, או אזרח או נתין של הודו.

אלמלא כן היו מוגנות על פי סעיף 15(2) להסכם הודו-ישראל 1996. למען הסר ספק, הצדדים מאשרים בזאת כי ממועד כניסתו לתוקף של הסכם זה, הסכם הודו-ישראל 1996 יפסיק להיות בתוקף ביחס להשקעות שבוצעו או נרכשו לפני מועד סיומו של הסכם הודו-ישראל 1996.

3.4 בכפוף להוראות פרק ג' להסכם זה, אין בהסכם זה דבר שיחול על כל פעילות קדם-השקעה הקשורה להקמה, רכישה או הרחבה של השקעה כלשהי, או על כל אמצעי הקשור לפעילויות קדם-השקעה כאמור, לרבות תנאים והתניות במסגרת אמצעי כאמור אשר ממשיכים לחול על הניהול, ההתנהלות, התפעול, המכירה או סילוק אחר של השקעות כאמור לאחר קבלת ההיתר וביצוע ההשקעה.

3.5 הסכם זה לא יחול על:

(i) כל אמצעי של רשות מקומית;

(ii) כל חוק או אמצעי הנוגע למיסוי, לרבות אמצעים שננקטו לאכיפת חיובי מס.

למען הסר ספק, מובהר כי כאשר הצד שבו נעשתה ההשקעה מחליט שהתנהגות הנטענת כהפרה של התחייבויותיו על פי הסכם זה היא נושא של מיסוי, החלטה כזו של אותו צד, בין אם לפני או אחרי פתיחת הליכי בוררות, לא תהיה שפיטה ולא יהיה בסמכותו של טריבונל בוררות כלשהו לבחון החלטה כזו.

(iii) הענקת רישיונות חובה המוענקים ביחס לזכויות קניין רוחני, או ביטול, הגבלה או יצירה של זכויות קניין רוחני, ככל שהנפקה, ביטול, הגבלה או יצירה כאמור עולים בקנה אחד עם התחייבויותיהם הבינלאומיות של הצדדים על פי הסכם ה-WTO.

(iv) רכש ממשלתי על ידי צד;

(v) סובסידיות או מענקים הניתנים על ידי צד;

(vi) שירותים הניתנים במסגרת מימוש סמכות ממשלתית על ידי הגוף או הרשות הרלוונטיים של צד. למטרות הסכם זה, שירות הניתן במסגרת מימוש סמכות ממשלתית פירושו כל שירות שאינו ניתן למטרה מסחרית.

סעיף 4

זכות המדינה לאסדר

הצדדים מאשרים מחדש את זכותו של כל צד לאסדר, לרבות באמצעות אימוץ או קיום אמצעים, בשטחו לשם השגת יעדי מדיניות ציבורית לגיטימיים. העובדה בלבד שצד מסדיר באופן המשפיע לרעה על השקעה או מתערב בציפיותיו של משקיע, לרבות ציפיותו לרווחים, אינה מהווה הפרה של התחייבות על פי הסכם זה.

פרק ב': התחייבויות הצדדים

סעיף 5

יחס להשקעות

5.1 אף צד לא יחיל על משקיעים ביחס להשקעותיהם ועל השקעות שבוצעו על ידי משקיעים של הצד האחר, אמצעים המהווים:

(i) שלילת צדק בכל הליך שיפוטי או מנהלי; או

(ii) הפרה יסודית של הליך הוגן; או

(iii) אפליה ממוקדת על רקע בלתי מוצדק בעליל, כגון מין, גזע או אמונה דתית; או

(iv) יחס פוגעני בעליל או שרירותי בעליל, כגון כפייה, לחץ והטרדה.⁷

5.2 כל צד יעניק בשטחו להשקעות של הצד האחר ולמשקיעים ביחס להשקעותיהם הגנה וביטחון מלאים. למען הסר ספק, "הגנה וביטחון מלאים" מתייחס רק להתחייבויות של צד הנוגעות לביטחון הפיזי של משקיעים ושל השקעות שבוצעו על ידי משקיעי הצד האחר, אשר אינן דורשות יחס נוסף או מעבר למה שנדרש על פי המשפט הבינלאומי המנהגי החל לגבי סטנדרט היחס המינימלי לזרים.

5.3 קביעה כי הייתה הפרה של הוראה אחרת של הסכם זה, או של הסכם בינלאומי נפרד אחר, אינה מהווה הפרה של סעיף זה.

סעיף 6 **יחס לאומי**

6.1 כל צד לא יחיל על משקיע ביחס להשקעותיו, או על השקעות שבוצעו על ידי משקיעים של הצד האחר, אמצעים המעניקים יחס נוח פחות מהיחס שהוא מעניק, בנסיבות דומות,⁸ למשקיעיו שלו ביחס להשקעותיהם או להשקעות של משקיעים כאמור, בכל הנוגע לניהול, התנהלות, תפעול, מכירה או פעולת סילוק אחרת של השקעות בשטחו.

6.2 היחס המוענק על ידי צד על פי סעיף 6.1 פירושו, ביחס לממשל תת-מדינתי, יחס נוח לא פחות מהיחס המוענק, בנסיבות דומות, על ידי אותו ממשל תת-מדינתי למשקיעים ביחס להשקעותיהם, ולהשקעות של משקיעים, של הצד שהוא מהווה חלק ממנו.

6.3 סעיף זה לא יחול על זכויות במקרקעין ובנדל"ן.

סעיף 7 **הפקעה**

7.1 אף צד לא ילאים או יפקיע השקעה של משקיע של הצד האחר (להלן: "יפקיע"), בין אם במישרין ובין אם באמצעות אמצעים שתוצאתם שוות ערך להפקעה, אלא למטרה ציבורית,⁹ בהתאם להליך הוגן על פי דין, באופן בלתי מפלה ותוך תשלום פיצוי הולם. פיצוי כאמור יהיה הולם ויהיה שווה ערך לפחות לשווי השוק ההוגן של ההשקעה המופקעת מיד ביום שלפני ביצוע ההפקעה ("מועד ההפקעה"), ולא ישקף כל שינוי בערך שהתרחש מכיוון שההפקעה המיועדת נודעה מראש. אמות המידה להערכת שווי יכללו ערך

⁷ אם אמצעי ננקט לשם השגת יעדי מדיניות לגיטימיים, אמצעי כאמור לא ייחשב כחיסור שרירותי בעליל.

⁸ למען הסר ספק, השאלה אם יחס ניתן "בנסיבות דומות" תלויה במכלול הנסיבות, לרבות האם היחס הרלוונטי מבחין בין משקיעים או השקעות על בסיס מטרות מדיניות לגיטימיות. נסיבות אלה כוללות, בין היתר, (א) את הטובין או השירותים הנצרכים או מיוצרים על ידי ההשקעה; (ב) את ההשפעה הממשית והפוטנציאלית של ההשקעה על צדדים שלישיים, הקהילה המקומית או הסביבה, (ג) האם ההשקעה היא ציבורית, פרטית, או בבעלות או בשליטה מדינתית, ו-(ד) האתגרים המעשיים של הסדרת ההשקעה.

⁹ למען הסר ספק, כאשר הודו היא הצד המפקיע, כל אמצעי של הפקעה הנוגע למקרקעין יהיה למטרות כמפורט בחוק שלה הנוגע לרכישת מקרקעין, וכל שאלה בדבר "מטרה ציבורית" ופיצוי תיקבע בהתאם להליך המפורט בחוק כאמור.

כעסק חי, ערך נכסים, לרבות שווי מס מוצהר של רכוש מוחשי, ואמות מידה אחרות, לפי העניין, לקביעת שווי שוק הוגן.

7.2 תשלום הפיצוי ייעשה במטבע הניתן להמרה חופשית ויהיה ניתן למימוש. ריבית על תשלום הפיצוי, אם חלה, תשלום בריבית פשוטה בשיעור מסחרי סביר ממועד ההפקעה ועד למועד התשלום בפועל. בעת התשלום, הפיצוי יהיה ניתן להעברה חופשית בהתאם לסעיף 8 (העברות).

7.3 הצדדים מאשרים את הבנתם המשותפת כי:

(א) הפקעה יכולה להיות ישירה או עקיפה:

(i) הפקעה ישירה מתרחשת כאשר השקעה מולאמת או מופקעת במישרין בדרך אחרת באמצעות העברה רשמית של בעלות או תפיסה מוחלטת; וכן

(ii) הפקעה עקיפה מתרחשת אם לאמצעי או לסדרת אמצעים של צד יש השפעה השקולה להפקעה ישירה, בכך שהיא שוללת מהמשקיע באופן מהותי או לצמיתות את התכונות הבסיסיות של הרכוש בהשקעתו, לרבות הזכות להשתמש, ליהנות ולהיפטר מהשקעתו, ללא העברה רשמית של בעלות או תפיסה מוחלטת.

(ב) הקביעה אם לאמצעי או לסדרת אמצעים יש השפעה השקולה להפקעה דורשת בירור עובדתי, על בסיס של כל מקרה לגופו, הלוקח בחשבון, בין היתר:

(i) את ההשפעה הכלכלית של האמצעי או סדרת האמצעים, אם כי העובדה בלבד שלאמצעי או לסדרת אמצעים של צד יש השפעה שלילית על ערכה הכלכלי של השקעה אין משמעותה שהתרחשה הפקעה עקיפה;

(ii) משך האמצעי או סדרת האמצעים של צד;

(iii) אופי האמצעי או סדרת האמצעים, בפרט מטרתם, הקשרם וכוונתם; וכן

(iv) האם אמצעי של צד מפר התחייבות כתובה ומחייבת קודמת של הצד כלפי המשקיע, בין אם בחוזה, ברישיון או בכל מסמך משפטי אחר.

7.4 למען הסר ספק, הצדדים מסכימים כי פעולה שנקט צד במסגרת יכולתו המסחרית לא תהווה הפקעה או כל אמצעי אחר בעל השפעה דומה.

7.5 אמצעים רגולטוריים בלתי מפלים של צד אשר מיועדים ומוחלים לצורך הגנה על יעדי אינטרס ציבורי או מטרות ציבוריות לגיטימיות, כגון בריאות הציבור, בטיחות והסביבה לא יהוו הפקעה על פי סעיף זה, למעט בנסיבות הנדירות שבהן השפעתו של אמצעי או סדרת אמצעים חמורה כל כך לאור מטרותם, עד שהיא נראית מוגזמת בעליל.

סעיף 8 **העברות**

8.1 בכפוף לדיניו, כל צד יתיר לכל כספי משקיע של הצד האחר הקשורים להשקעה בשטחו להיות מועברים בחופשיות ובאופן בלתי מפלה. כספים כאמור עשויים לכלול:

(i) תרומות להון;

(ii) רווחים, דיבידנדים, רווחי הון ותמורה ממכירת כל ההשקעה או חלק ממנה או מפירוק חלקי או מלא של ההשקעה;

(iii) ריבית, תשלום תמלוגים, דמי ניהול, ודמי סיוע טכני ועמלות אחרות;

(iv) תשלומים המבוצעים על פי חוזה, לרבות הסכם הלוואה;

(v) תשלומים המבוצעים בהתאם לסעיף 7 [הפקעה], סעיף 9 [פיצוי על הפסדים] ועל פי פרק ד'.

8.2 אלא אם כן הוסכם אחרת בין הצדדים, העברת מטבע על פי סעיף 8.1 תותר במטבע ההשקעה המקורי או בכל מטבע בר-המרה אחר. העברה כזו תיעשה בשער החליפין השורר בשוק במועד ההעברה.

8.3 אין בהסכם זה דבר שימנע מצד מלהתנות או למנוע העברה באמצעות יישום בתום לב של דיניו, לרבות פעולות הנוגעות ל:

(i) פשיטת רגל, חדלות פירעון או הגנה על זכויות נושים;

(ii) ציות להחלטות ופסקי דין בהליכים משפטיים, בהליכי בוררות או החלטות מנהליות;

(iii) ציות לחיובים בתחום דיני עבודה;

(iv) דיווח כספי או רישום העברות כאשר נדרש לסיוע לרשויות אכיפת החוק או הפיקוח הפיננסי;

(v) הנפקה, מסחר או עסקה בניירות ערך, חוזים עתידיים, אופציות או נגזרים;

(vi) ציות לחוקי המס;

(vii) עבירות פליליות או בנות עונשין והשבת רווחי פשיעה;

(viii) ביטוח לאומי, פרישה ציבורית או תכניות חיסכון חובה, לרבות קרנות השתלמות, תכניות מענקי פרישה ותכניות ביטוח עובדים;

(ix) זכויות פיצויי פיטורים של עובדים;

(x) דרישה להירשם ולעמוד בנהלים רשמיים אחרים שמוטלות על ידי הבנק המרכזי ורשויות רלוונטיות אחרות של צד; וכן

(xi) במקרה של הודו, דרישות לנעילת השקעות הון ראשוניות (lock-in), כמפורט במדיניות ההשקעות הזרות הישירות (FDI) של הודו, אם חל, ובלבד שכל אמצעי חדש שידרוש תקופת נעילה להשקעות לא יחול על השקעות קיימות.

8.4 על אף האמור בסעיפים 8.1 ו-8.2, הצדדים רשאים להגביל באופן זמני העברות במקרה של קשיים חמורים במאזן התשלומים או חשש להם, או במקרים שבהם, בנסיבות חריגות, תנועות הון גורמות או מאיימות לגרום לקשיים חמורים בניהול מקרו-כלכלי, בפרט, מדיניות מוניטרית ומדיניות שער חליפין.

סעיף 9: פיצוי על הפסדים

כל צד יעניק למשקיעים של הצד האחר, ולהשקעות של משקיעים כאמור, יחס בלתי מפלה בכל הנוגע לאמצעים, לרבות השבה, שיפוי, פיצוי או הסדר אחר, שהוא מאמץ או מקיים ביחס להפסדים שנגרמו להשקעות בשטחו עקב מלחמה או סכסוך מזוין אחר, מהומות אזרחיות או מצב חירום לאומי.

סעיף 10: שיבוב

10.1 אם צד או סוכנות מיועדת שלו מבצעים תשלום לאחד ממשקיעיו על פי ערובה או חוזה ביטוח שהוא התקשר בו ביחס להשקעה בשטחו של הצד האחר, הצד האחר יכיר בתוקפה של השיבוב לטובת אותו צד או סוכנות שלו בכל זכות או תביעה שהחזיק המשקיע.

10.2 צד או סוכנות מיועדת שלו אשר זכויותיו של משקיע שובבו לטובתו בהתאם לסעיף 1 של סעיף זה, יהיה זכאי בכל הנסיבות לאותן זכויות כמו אלה של המשקיע ביחס להשקעה, לרבות אותם תשלומים המגיעים על פי אותן זכויות ותביעות.

10.3 אם צד או סוכנות מיועדת שלו שילמו תשלום למשקיע שלהם וקיבלו לידיהם את הזכויות והתביעות של המשקיע על פי סעיף זה, אותו משקיע לא ימשיך, אלא אם הוסמך בכתב על ידי הצד או הסוכנות המיועדת שלו לפעול בשמם, בתביעת אותן זכויות ותביעות נגד הצד האחר. במימוש זכויות או תביעות ששובבו, צד או סוכנות מיועדת שלו הממשימים זכויות או תביעות כאמור יגלו לצד האחר ראיות לשיבוב או להעברת הזכויות מהמשקיע לצד או לסוכנות המיועדת שלו.

סעיף 11: שקיפות

11.1 כל צד יבטיח, ככל האפשר, כי חוקיו, תקנותיו, נהליו ופסיקותיו המנהליות בעלות תחולה כללית ביחס לכל עניין המכוסה בהסכם זה יפורסמו בזריזות או יועמדו לרשות הציבור בדרך אחרת באופן שיאפשר לאנשים מעוניינים ולצד האחר להתוודע אליהם.

11.2 כל צד, כפי שנקבע בחוקיו ובתקנותיו:

(i) יפרסם כל אמצעי כאמור שהוא מציע לאמץ; וכן

(ii) יספק לאנשים מעוניינים ולצד האחר הזדמנות סבירה להעיר על אמצעים מוצעים כאמור.

11.3 כל צד, לפי בקשת הצד האחר, ישיב מיד לשאלות ספציפיות ויספק מידע לצד האחר ביחס לעניינים המוזכרים בסעיף 11.1.

11.4 אין בהסכם זה דבר שיחייב צד למסור או לאפשר גישה למידע, אשר גילוי יפגע באכיפת החוק, או יהיה מנוגד בדרך אחרת לאינטרס הציבורי או לחוקי אותו צד, או אשר יפגע באינטרסים מסחריים לגיטימיים של אנשים משפטיים מסוימים, ציבוריים או פרטיים.

פרק ג': התחייבויות המשקיע

סעיף 12

ציות לחוקים

הצדדים מאשרים מחדש את הבנתם ומכירים בכך ש:

(i) משקיעים והשקעותיהם יצייתו לכל החוקים, התקנות, ההנחיות המנהליות והמדיניות החלים בצד, הנוגעים למיסוי ולהקמה, רכישה, ניהול, תפעול וסילוק של השקעות.

(ii) משקיעים והשקעותיהם לא יציעו, יבטיחו או ייתנו, בין לפני הקמת השקעה ובין לאחריה, כל יתרון כספי בלתי הולם, טובת הנאה או מתנה כלשהי, בין במישרין ובין בעקיפין, לעובד ציבור או לפקיד של צד כתמריץ או גמול על ביצוע או הימנעות מביצוע פעולה רשמית כלשהי או להשגה או שמירה על יתרון בלתי הולם אחר, ולא יהיו שותפים להסתה, סיוע, שידול או קשירת קשר לביצוע מעשים כאמור.

(iii) צד רשאי לדרוש ממשקיע של הצד האחר למסור מידע הנוגע להשקעה הנדונה ולהיסטוריה התאגידית, למטרות קבלת החלטות ביחס לאותה השקעה או למטרות מידע או סטטיסטיקה בלבד. הצד יגן על מידע חסוי מפני כל גילוי שיפגע במצבו התחרותי של המשקיע או השקעתו. פסקה זו אינה מונעת מצד לקבל או לגלות מידע בדרך אחרת בקשר ליישום הוגן ובתום לב של דיניו.

פרק ד': יישוב סכסוכים בין משקיע של צד לצד האחר

סעיף 13 **היקף והגדרות**

13.1 בלי לפגוע בזכויותיהם בהתחייבויותיהם של הצדדים על פי פרק ה', פרק זה מקים מנגנון ליישוב סכסוכים בין משקיע לבין צד נתבע.

13.2 פרק זה יחול רק על סכסוך בין צד לבין משקיע של הצד האחר ביחס להשקעתו, הנובע מהפרה לכאורה של התחייבות של צד על פי פרק ב' להסכם זה, למעט ההתחייבות על פי סעיף 11 להסכם זה, ושההשקעה או המשקיע ביחס להשקעותיו ספגו הפסד או נזק עקב אותה הפרה לכאורה או כתוצאה ממנה.

13.3 טריבונל שיוקם על פי פרק זה יכריע רק בתביעות בגין הפרה של הסכם זה כמפורט בפרק ב', למעט על פי סעיף 11, ולא בסכסוכים הנובעים אך ורק מהפרה לכאורה של חוזה בין צד למשקיע. סכסוכים כאמור ייושבו רק על ידי בתי המשפט המקומיים או, כאשר רלוונטי, בהתאם להוראות יישוב הסכסוכים המפורטות בחוזה הרלוונטי.

13.4 לטריבונל שיוקם על פי פרק זה לא תהיה סמכות שיפוט על תביעה אם ההשקעה בוצעה באמצעות הונאה, שחיתות, הלבנת הון או מנגנון בלתי חוקי דומה אחר, או אם המשקיע ביחס להשקעתו פעל באופן המהווה הונאה, שחיתות, הלבנת הון או מנגנון בלתי חוקי דומה.

13.5 בנוסף למגבלות אחרות על סמכותו, לטריבונל שיוקם על פי פרק זה לא תהיה סמכות שיפוט:

- (i) לבחון לגופה החלטה שהתקבלה על ידי רשות שיפוטית מוסמכת של הצדדים; או
- (ii) לקבל סמכות שיפוט על כל תביעה שהיא או שהייתה נושא לבוררות על פי פרק ה'; או
- (iii) לקבוע את חוקיותו של אמצעי הנטען כהפרה של הסכם זה על פי דיניו של צד.

13.6 סכסוך בין משקיע לצד יתנהל באופן רציף בהתאם לפרק זה.

13.7 למטרות פרק ד':

- (i) "**צד נתבע**" פירושו צד שנגדו מוגשת תביעה על פי פרק זה;
- (ii) "**צד לסכסוך**" פירושו צד נתבע או משקיע צד לסכסוך;
- (iii) "**צדדים לסכסוך**" פירושו משקיע צד לסכסוך וצד נתבע;
- (iv) "**משקיע צד לסכסוך**" פירושו משקיע של צד המגיש תביעה נגד הצד האחר על פי פרק ד' בשמו או בשם המיזם המקומי שדרכו נעשתה ההשקעה;
- (v) "**ICSID**" פירושו המרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכי השקעות;

(vi) "כללי המסגרת הנוספת של ICSID" פירושו הכללים המסדירים את המסגרת הנוספת לניהול הליכים על ידי מזכירות המרכז הבינלאומי ליישוב סכסוכי השקעות;

(vii) "אמנת ICSID" פירושו האמנה בדבר יישוב סכסוכי השקעות בין מדינות ואזרחי מדינות אחרות, שנעשתה בווינינגטון ב-18 במרץ 1965;

(viii) "צד שאינו צד לסכסוך" פירושו הצד להסכם זה שאינו הצד הנתבע על פי פרק ד';

(ix) "כללי הבוררות של UNCITRAL" פירושו כללי הבוררות של ועדת האו"ם למשפט מסחרי בינלאומי 2010.

סעיף 14

הליכים על פי הסכמים בינלאומיים שונים

כאשר מוגשות תביעות בהתאם לפרק זה ולהסכם בינלאומי אחר ו:

(א) קיים פוטנציאל לפיצוי חופף; או

(ב) לתביעה הבינלאומית האחרת עלולה להיות השפעה משמעותית על יישוב התביעה המוגשת בהתאם לפרק זה,

טריבונל שיוקם על פי פרק זה, בהקדם האפשרי לאחר שמיעת הצדדים לסכסוך, ישהה את הליכיו או יבטיח בדרך אחרת שההליכים המוגשים בהתאם להסכם הבינלאומי האחר יילקחו בחשבון בהחלטתו, צו או פסק הבוררות שלו.

סעיף 15

סעיף מימון צד שלישי

מימון צד שלישי של המשקיע במקרה של סכסוך אינו מותר.

סעיף 16

תנאים מקדימים להגשת תביעה לבוררות

16.1 ביחס לטענה שהצד הנתבע הפר התחייבות על פי פרק ב', בהתאם לסעיף 13.2, משקיע צד לסכסוך חייב תחילה להגיש את תביעתו בפני בתי המשפט או הגופים המנהליים המקומיים הרלוונטיים של הצד הנתבע במטרה למצות סעדים מקומיים ביחס לאותו אמצעי או לאותו נושא שבגיניו נטענת הפרה של הסכם זה. תביעה כאמור בפני בתי המשפט או הגופים המנהליים המקומיים הרלוונטיים של הצד הנתבע חייבת להיות מוגשת בתוך שנה אחת (1) מהמועד שבו המשקיע צד לסכסוך רכש לראשונה, או היה צריך לרכוש לראשונה, ידיעה על האמצעי הנדון וידיעה כי ההשקעה, או המשקיע צד לסכסוך ביחס להשקעתו, ספגו הפסד או נזק כתוצאה מכך. למען הסר ספק, תקופת ההתיישנות של שנה אחת (1) האמורה תהיה רלוונטית רק לזכויותיו או לסעדיו של משקיע על פי הסכם זה ולא תפגע בכל תקופת התיישנות סטטוטורית אחרת על פי הדין החל בצד הנתבע אשר עשויה לחול על כל תביעה אחרת שהמשקיע עשוי להיות זכאי להגיש. למען הסר ספק, בהוכחת הציות לחובה למצות סעדים מקומיים, המשקיע לא יטען כי החובה למצות סעדים מקומיים אינה חלה או קוימה על בסיס כך שהתביעה על פי הסכם זה הוגשה על ידי צד אחר או בגין עילת תביעה אחרת.

עם זאת, הדרישה למצות סעדים מקומיים לא תחול אם המשקיע צד לסכסוך או המיזם המקומי יכולים להוכיח כי אין סעדים משפטיים מקומיים זמינים המסוגלים לספק באופן סביר כל סעד ביחס לאותו אמצעי או לאותו נושא שבגיניו נטענת הפרה של הסכם זה על ידי המשקיע צד לסכסוך.

16.2 למטרות סעיף 16, מיצוי סעדים מקומיים ייחשב, לצורך הזכאות להגיש הודעת סכסוך, אם לא הושג פתרון משביע רצון למשקיע צד לסכסוך לאחר מיצוי במשך תקופה של לפחות שלוש שנים מהתאריך שבו המשקיע צד לסכסוך רכש, או היה צריך לרכוש, ידיעה על האמצעי הנדון וידיעה כי ההשקעה, או המשקיע ביחס להשקעתו, ספגו הפסד או נזק כתוצאה מהאמצעי (או תקופה קצרה יותר כאשר סעדים מקומיים זמינים מוצו בתוך תקופה כאמור), ללא קשר לכל ערעור תלוי ועומד או הליכים מתמשכים אחרים בבתי המשפט או בגופים המנהליים המקומיים של הצד הנתבע. במקרה כזה, למשקיע צד לסכסוך תהיה הזכות המוחלטת על פי פרק ד' להעביר הודעת סכסוך לצד הנתבע.

16.3 הודעת הסכסוך:

- (i) תפרט את שמו וכתובתו של המשקיע צד לסכסוך או המיזם, לפי העניין;
- (ii) תציג את הבסיס העובדתי של התביעה, לרבות האמצעים הנדונים;
- (iii) תפרט את הוראות ההסכם שלכאורה הופרו וכל הוראה רלוונטית אחרת;
- (iv) תוכיח עמידה בסעיפים 16.1 ו-16.2, כאשר רלוונטי;
- (v) תפרט את הסעד המבוקש ואת סכום הנזקים המשוער הנתבע; וכן
- (vi) תספק ראיות המבססות כי המשקיע צד לסכסוך הוא משקיע של הצד שאינו צד לסכסוך.
- (vii) תפרט פרטים מלאים על האינטרס בהשקעה, לרבות בעלות, שליטה וזכויות כלכליות שבגינם טוען המשקיע צד לסכסוך כי ספג הפסד או נזק כתוצאה מההפרה הנטענת, בכל הרמות, לאורך תקופת הזמן, מאז בוצעה ההשקעה, לרבות טיב ותאריך יצירת אינטרס כאמור. משקיע צד לסכסוך ייחשב כמי שגילה את כל הפרטים, ואם הצד הנתבע יזהה מידע מהותי שלא גולה במועד מאוחר יותר, הצד הנתבע יבטל את הסכמתו לבוררות על פי סעיף 18 (הסכמה לבוררות) והליכי הבוררות יסתיימו.

16.4 למשך לא פחות משישה (6) חודשים לאחר קבלת הודעת הסכסוך, הצדדים לסכסוך יפעילו את מאמצייהם המיטביים לנסות ליישב את הסכסוך בדרכי שלום באמצעות התייעצות משמעותית, משא ומתן או הליכי צד שלישי אחרים.

16.5 במקרה שהצדדים לסכסוך אינם יכולים ליישב את הסכסוך בדרכי שלום, משקיע צד לסכסוך רשאי להגיש תביעה לבוררות בהתאם להסכם זה, אך רק אם מתקיימים התנאים הנוספים הבאים:

- (i) לא חלפו יותר משש (6) שנים מהתאריך שבו המשקיע צד לסכסוך רכש לראשונה, או היה צריך לרכוש לראשונה, ידיעה על האמצעי הנדון וידיעה כי המשקיע צד לסכסוך ביחס להשקעתו, ספג הפסד או נזק כתוצאה מכך; או
- (ii) כאשר רלוונטי, לא חלפו יותר משנים-עשר (12) חודשים מסיום ההליכים המקומיים בהתאם לסעיף 16.1.

(iii) המשקיע צד לסכסוך או המיזם המקומי ויתרו על זכותם ליזום או להמשיך בפני כל בית דין מנהלי או בית משפט על פי דיני מי מהצדדים, או בהליכי יישוב סכסוכים אחרים, כל הליך ביחס לאמצעי של הצד הנתבע הנטען כהפרה הנזכרת בסעיף 13.2.

(iv) במקרה של השקעה עקיפה, משקיע צד לסכסוך רשאי להגיש תביעה על פי פרק ד' רק אם הן המשקיע צד לסכסוך והן הישות המשפטית של כל טריטוריה אחרת שדרכה בוצעה ההשקעה, מוותרים על זכותם ליזום או להמשיך בכל הליך, לרבות על פי כל אמנת השקעות דו-צדדית או

רב-צדדית אחרת, ביחס לאמצעי של הצד הנתבע הנטען כהפרה הנזכרת בסעיף 13.2. ויתורים כאמור יימסרו בכתב לצד הנתבע על ידי המשקיע צד לסכסוך והישות המשפטית של כל טריטוריה אחרת שדרכה בוצעה ההשקעה.

(v) כאשר התביעה שהוגשה על ידי המשקיע צד לסכסוך היא בגין הפסד או נזק לאינטרס במיזם שהוקם בשטח הצד האחר שהוא אישיות משפטית שהמשקיע צד לסכסוך הוא בעליו או שולט בו, אותו מיזם ויתר על זכותו ליזום או להמשיך בפני כל בית דין מנהלי או בית משפט על פי דיני צד כלשהו, או בהליכי יישוב סכסוכים אחרים, כל הליך ביחס לאמצעי של הצד הנתבע הנטען כהפרה הנזכרת בסעיף 13.2.

(vi) לפחות 90 יום לפני הגשת תביעה כלשהי לבוררות, המשקיע צד לסכסוך העביר לצד הנתבע הודעה בכתב על כוונתו להגיש את התביעה לבוררות ("הודעת בוררות"). הודעת הבוררות:

א. תצרף את הודעת הסכסוך ואת תיעוד העברתה לצד הנתבע עם פרטיו;

ב. תספק את הסכמת המשקיע צד לסכסוך לבוררות, או כאשר רלוונטי, על ידי המיזם המקומי, בהתאם לנהלים המפורטים בהסכם זה;

ג. תספק את הויתור כנדרש על פי סעיף 16.5 (iii) או (iv), לפי העניין; ובלבד שויתור מהמיזם על פי סעיף 16.5 (iii) או (iv) לא יידרש כאשר הצד הנתבע שלל מהמשקיע צד לסכסוך את השליטה במיזם;

ד. תפרט את שם הבורר שמונה על ידי המשקיע צד לסכסוך.

סעיף 17 **הגשת תביעה לבוררות**

17.1 משקיע צד לסכסוך העומד בתנאים המוקדמים המפורטים בסעיף 16 רשאי להגיש את התביעה לבוררות על פי:

(א) אמנת ICSID, ובלבד ששני הצדדים הם חברים מלאים באמנה; או

(ב) כללי המסגרת הנוספת של ICSID, ובלבד שאחד הצדדים, אך לא שניהם, הוא חבר באמנת ICSID; או

(ג) כללי הבוררות של UNCITRAL.

17.2 כללי הבוררות הרלוונטיים יסדירו את הבוררות, למעט במידה ששוננו על ידי פרק זה, ויושלמו על ידי כללים עתידיים שיאומצו על ידי הצדדים.

17.3 תביעה מוגשת לבוררות על פי פרק זה כאשר:

(א) בקשת הבוררות על פי סעיף (1) לסעיף 36 לאמנת ICSID מתקבלת על ידי המזכיר הכללי של ICSID; או

(ב) הודעת הבוררות על פי סעיף 2 לתוספת ג' לכללי המסגרת הנוספת של ICSID מתקבלת על ידי המזכיר הכללי של ICSID; או

(ג) הודעת הבוררות שניתנה על פי כללי הבוררות של UNCITRAL מתקבלת על ידי הצד הנתבע.

17.4 מסירת הודעת הסכסוך, הודעת הבוררות ומסמכים אחרים לצד תיעשה לנציג המיועד של כל צד.

סעיף 18 **הסכמה לבוררות**

כל צד מסכים להגשת תביעה לבוררות בהתאם לתנאי הסכם זה.

סעיף 19 **מינוי בוררים**

19.1 טריבונל בוררות יורכב משלושה בוררים בעלי מומחיות או ניסיון רלוונטיים במשפט בין-לאומי פומבי, בדיני סחר בין-לאומיים ודיני השקעות בין-לאומיים, או ביישוב סכסוכים הנובעים מהסכמי סחר בין-לאומיים או הסכמי השקעות בין-לאומיים. הם יהיו בלתי תלויים, לא יהיו קשורים ולא יקבלו הוראות מצד לסכסוך או מממשלת צד בכל הנוגע לענייני סחר והשקעות. בוררים לא יקבלו הוראות מכל ארגון, ממשלה או צד לסכסוך בכל הנוגע לעניינים הקשורים לסכסוך.

19.2 הבוררים שימונו על ידי כל צד יכולים להיות אזרחי הצדדים או של מדינות שעמן שני הצדדים מקיימים יחסים דיפלומטיים.

19.3 בורר אחד ימונה על ידי כל אחד מהצדדים לסכסוך והבורר השלישי ("הבורר היושב-ראש") ימונה בהסכמת הבוררים-השותפים והצדדים לסכסוך.

19.4 אם טריבונל לא הוקם בתוך מאה ועשרים (120) ימים מהתאריך שבו הוגשה תביעה לבוררות על פי סעיף זה, הרשות הממנה על פי פרק זה תהיה:

(א) במקרה של בוררות המוגשת על פי אמנת ICSID או כללי המסגרת הנוספת של ICSID, המזכיר הכללי של ICSID;

(ב) במקרה של בוררות המוגשת על פי כללי UNCITRAL, המזכיר הכללי של בית הדין הקבוע לבוררות;

ובלבד שאם הרשות הממנה הנזכרת בסעיפים קטנים (א) או (ב) היא אזרח של צד או אזרח של מדינה שאינה צד להסכם אשר אינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם מי מהצדדים, או מנועה בדרך אחרת מלמלא תפקיד זה, סגן המזכיר הכללי של המרכז או בית הדין הרלוונטי יוזמן לבצע את המינוי.

19.5 הרשות הממנה תמנה, לפי שיקול דעתה ולאחר התייעצות עם הצדדים לסכסוך, את הבורר או הבוררים שטרם מונו.

19.6 בכפוף לזכויות הצדדים לסכסוך המפורטות בפרק זה לבחור אזרח של כל צד כבורר, כל הבוררים הנזכרים על פי פרק זה יהיו אזרחי מדינות המקיימות יחסים דיפלומטיים עם שני הצדדים.

סעיף 20 **מניעת ניגוד עניינים של בוררים ובקשה לפסילת בורר**

20.1 כל בורר שימונה ליישוב סכסוכים על פי הסכם זה יהיה, במהלך כל הליכי הבוררות, אובייקטיבי, בלתי תלוי וחופשי מכל ניגוד עניינים ממשי או פוטנציאלי.

20.2 עם הגשת מועמדותו, ואם ימונה, כל בורר יגלה, באופן שוטף, בכתב כל נסיבות אשר עשויות, בעיני הצדדים לסכסוך, לעורר ספקות באשר לעצמאותו, חוסר פניותו או היותו חופשי מניגודי עניינים. הדבר כולל כל נסיבות רלוונטיות הנוגעות לנושא הסכסוך אשר ייצרו ניגוד עניינים, וקשרים קיימים או קודמים,

ישירים או עקיפים, פיננסיים, אישיים, עסקיים או מקצועיים עם מי מהצדדים, יועצים משפטיים, נציגים, עדים או בוררים-שותפים. גילוי כאמור ייעשה מיד עם היוודע הבורר לנסיבות כאמור, ויימסר לבוררים-השותפים, לצדדים לבוררות ולרשות הממנה, אם ישנה. יכולתם של אותם אנשים או ישויות לגשת למידע זה באופן עצמאי, וזמינותו של מידע זה ברשות הרבים, לא יפטרו בורר כלשהו מחובתו החיובית לבצע גילויים אלה. ספקות בנוגע לצורך בגילוי יוכרעו לטובת גילוי כאמור.

20.3 הבוררים:

(א) יהיו בעלי ניסיון או מומחיות במשפט בין-לאומי פומבי, בדיני השקעות בין-לאומיים, או ביישוב סכסוכים שעל בסיס הסכמי השקעות בין-לאומיים;

(ב) יהיו בלתי תלויים בצדדים להסכם ובמשקיע צד לסכסוך, ולא יהיו קשורים אליהם או יקבלו מהם הוראות;

(ג) לא יקבלו הוראות מכל ארגון או ממשלה בכל הנוגע לעניינים העומדים בפני הטריבונל שלשמו הם ממונים;

(ד) יימנעו מיצירת מראית עין של הטיה ולא יהיו מושפעים מאינטרס אישי, לחץ חיצוני, שיקולים פוליטיים, דעת קהל, נאמנות לצד, לצד לסכסוך או לכל אדם או אישיות משפטית אחרים המעורבים או המשתתפים בהליך, פחד מביקורת או קשרים או אחריות פיננסיים, עסקיים, מקצועיים, משפחתיים או חברתיים;

(ה) לא ייקחו על עצמם, במישרין או בעקיפין, כל התחייבות, לא יקבלו כל טובת הנאה, לא ייכנסו למערכת יחסים כלשהי, ולא ירכשו כל אינטרס פיננסי אשר יפריע בדרך כלשהי, או ייראה כמפריע, למילוי הנאות של תפקידיהם, או שסביר כי ישפיע על חוסר הפניות שלהם;

(ו) לא ישתמשו במעמדם כחבר טריבונל לקידום אינטרסים אישיים או פרטיים כלשהם ויימנעו מפעולות העלולות ליצור את הרושם שאחרים נמצאים במעמד מיוחד להשפיע עליהם;

(ז) ימלאו את תפקידם ביסודיות ובמהירות לאורך כל ההליך, ובהגינות ובחריצות; וכן

(ח) יימנעו ממגעים במעמד צד אחד לגבי ההליך; וכן

(ט) ידונו רק בסוגיות שהועלו במסגרת ההליך ואשר נחוצות להחלטה או לפסיקה ולא יאצלו חובה זו לאדם או אישיות משפטית אחרת.

20.4 צד לסכסוך רשאי לבקש פסילת בורר שמונה על פי הסכם זה:

(א) אם קיימות עובדות או נסיבות אשר עשויות, בעיני הצדדים, לעורר ספקות מוצדקים באשר לעצמאותו, חוסר פניותו או היותו חופשי מניגודי עניינים של הבורר; או

(ב) במקרה שבורר אינו פועל או במקרה של חוסר יכולת משפטית או מעשית של הבורר למלא את תפקידו,

ובלבד שלא תוגש בקשה לפסילת בורר כאמור לאחר חמישה עשר יום ממועד: (i) היוודע לאותו צד על העובדות או הנסיבות הרלוונטיות באמצעות גילוי שנעשה על פי סעיף 20.2 על ידי הבורר, או (ii) שהצד הפך מודע בדרך אחרת לעובדות או הנסיבות הרלוונטיות לבקשה לפסילת בורר על פי סעיף 20.4, המאוחר מביניהם.

20.5 הודעה על הבקשה לפסילת בורר תימסר לצד לסכסוך, לבורר שאותו מבקשים לפסול, לבוררים האחרים ולרשות הממנה על פי סעיף 19.4. הבקשה לפסילת בורר תציין את הנימוקים לבקשה לפסילת בורר.

20.6 כאשר הוגשה בקשה לפסילת בורר על ידי צד לסכסוך, כל הצדדים לסכסוך רשאים להסכים לבקשה. הבורר רשאי גם, לאחר הגשת הבקשה לפסילתו, לפרוש מתפקידו. באף אחד מהמקרים אין הדבר מרמז על קבלת תוקפם של הנימוקים לבקשת הפסילה.

20.7 אם, בתוך 15 ימים ממועד הגשת הבקשה לפסילת בורר, הצדדים לסכסוך אינם מסכימים לבקשה או הבורר שנגדו הוגשה הבקשה לפסילה אינו פורש, הצד לסכסוך המגיש את הבקשה לפסילת בורר רשאי לבחור להמשיך בו. במקרה כזה, בתוך 30 ימים ממועד הגשת הבקשה לפסילת בורר, הוא יבקש החלטה בבקשה לפסילת בורר מהרשות הממנה כמפורט בסעיף 19.4.

20.8 הרשות הממנה כמפורט בסעיף 19.4 תקבל את הבקשה לפסילת בורר שהוגשה על פי סעיף 20.4 אם, גם בהיעדר הטיה ממשית, קיימות נסיבות אשר יעוררו ספקות מוצדקים באשר לחוסר עצמאותו, חוסר פניותו, היותו חופשי מניגודי עניינים, או יכולתו של הבורר למלא את תפקידו, בעיני צד שלישי אובייקטיבי.

20.9 בכל מקרה שבו יש להחליף בורר במהלך הליכי הבוררות, ימונה או ייבחר בורר חלופי בהתאם להליך המפורט בהסכם זה ובכללי הבוררות שהיו חלים על מינויו או בחירתו של הבורר המוחלף. הליך זה יחול גם אם במהלך תהליך מינוי הבורר המוחלף, צד לסכסוך לבוררות לא מימש את זכותו למנות או להשתתף במינוי.

20.10 אם יוחלף בורר, ההליכים יכולים להתחדש בשלב שבו הבורר שהוחלף הפסיק למלא את תפקידו, אלא אם כן הוסכם אחרת על ידי הצדדים לסכסוך.

20.11 ספק מוצדק באשר לעצמאותו או לחוסר פניותו של בורר או היותו חופשי מניגודי עניינים ייחשב כקיים עקב הגורמים הבאים, לרבות אם:

(א) לבורר או לשותפיו או לקרוביו יש אינטרס בתוצאת הבוררות המסוימת;

(ב) הבורר הוא או היה נציג/יועץ משפטי של הצד הממנה או שלוחה של הצד הממנה בשלוש (3) השנים שקדמו לתחילת הבוררות;

(ג) הבורר הוא עורך דין באותו משרד עורכי דין כמו היועץ המשפטי של אחד הצדדים;

(ד) הבורר פועל במקביל עם עורך הדין או משרד עורכי הדין של אחד הצדדים בסכסוך אחר;

(ה) משרד עורכי הדין של הבורר מעניק כעת או העניק בעבר שירותים לאחד הצדדים או לשלוחה של אחד הצדדים, מהם מפיק משרד עורכי הדין אינטרס פיננסי;

(ו) הבורר קיבל תדריך מלא על הצידוקים או היבטים פרוצדורליים של הסכסוך מהצד הממנה או מיועצו המשפטי לפני מינויו;

(ז) הבורר הוא מנהל, דירקטור או חבר בגוף המנהל, או שיש לו השפעה שלטת דומה מכוח החזקת מניות או בדרך אחרת באחד הצדדים;

(ח) הבורר דגל בפומבי בעמדה קבועה בנוגע לסוגיה בתיק הנדון בבוררות.

20.12 הצדדים, בהסכמה הדדית ולאחר השלמת נהליהם בהתאמה, יאמצו קוד התנהגות נפרד לבוררים שיוחל בסכסוכים הנובעים מהסכם זה, כגון קוד ההתנהגות של UNCITRAL לבוררים ביישוב סכסוכי

השקעות בינלאומיים (2023), אשר עשוי להחליף או להשלים את הכללים הקיימים ועשוי לעסוק בנושאים כגון חובות גילוי, עצמאות וחוסר פניות של בוררים וסודיות.

סעיף 21

ניהול הליכי בוררות

21.1 אלא אם כן הוסכם אחרת על ידי הצדדים לסכסוך, הטריבונל רשאי לקבוע מקום לפגישות ודיונים ואת המושב השיפוטי של הבוררות. בכך, הטריבונל ייקח בחשבון את נוחות הצדדים לסכסוך והבוררים, את מיקום נושא הסכסוך, את קרבת הראיות, ובלבד שאם המיקום שנקבע הוא בשטחה של מדינה שאינה צד, תהא זו מדינה שאינה צד אשר שני הצדדים מקיימים עמה יחסים דיפלומטיים.

21.2 כאשר נשקלים ענייני ראיות או הפקת מסמכים, לטריבונל לא יהיו סמכויות לכפות הפקת מסמכים או מסירת מידע שהצד הנתבע טוען כי הם מוגנים מפני גילוי על פי כללי הסודיות או החיסיון על פי דיניו או בהתאם לסעיף 33 (חריגי ביטחון חיוני).

סעיף 22

דחיית תביעות קנטרניות

22.1 בלי לפגוע בסמכותו של טריבונל לטפל בהתנגדויות אחרות, טריבונל יטפל ויכריע כשאלת מקדמית בכל התנגדות של הצד הנתבע שתביעה שהוגשה על ידי המשיקע צד לסכסוך היא: (א) אינה בתחום סמכותו של הטריבונל, או (ב) חסרת בסיס משפטי בעליל או בלתי מבוססת על פי דין.

22.2 התנגדות כאמור תוגש לטריבונל בהקדם האפשרי לאחר כינון הטריבונל, ובכל מקרה לא יאוחר מהתאריך שקובע הטריבונל להגשת כתב ההגנה של הצד הנתבע (או, במקרה של תיקון להודעת הבוררות, התאריך שקובע הטריבונל להגשת תגובת הצד הנתבע לתיקון).

22.3 עם קבלת התנגדות על פי סעיף זה, הטריבונל ישהה כל הליך לגופו של עניין, יקבע לוח זמנים לבחינת ההתנגדות העולה בקנה אחד עם כל לוח זמנים שקבע לבחינת כל שאלה מקדמית אחרת, ויוציא החלטה או פסק בוררות על ההתנגדות, תוך ציון נימוקיה. בהכרעה בעניין התנגדות על פי סעיף זה, הטריבונל יניח כי טענותיו העובדתיות של התובע התומכות בכל תביעה בהודעת הבוררות (או כל תיקון לה) הן נכונות. הטריבונל רשאי לשקול גם כל עובדות רלוונטיות שאינן שנויות במחלוקת.

22.4 הטריבונל יוציא פסק בוררות על פי סעיף זה לא יאוחר מ-150 יום מתאריך קבלת הבקשה על פי סעיף 22.2. עם זאת, אם צד נתבע מבקש דיון, הטריבונל רשאי להוסיף 30 יום נוספים להוצאת ההחלטה או פסק הבוררות.

22.5 הצד הנתבע אינו מוותר על כל התנגדות באשר לסמכות או על כל טענה לגופו של עניין רק משום שהצד הנתבע העלה או לא העלה התנגדות או עשה שימוש בהליך המזורז המפורט בסעיף זה.

22.6 כאשר הוא מכריע בהתנגדות מקדמית של צד נתבע על פי סעיף זה, הטריבונל רשאי, אם יש לכך הצדקה, לפסוק לצד הנתבע הזוכה הוצאות סבירות ושכר טרחת עורך דין שנגרמו בהגשת ההתנגדות או בהתנגדות לה. בקביעה אם פסיקה כאמור מוצדקת, בית הדין ישקול אם תביעתו של המשיקע צד לסכסוך או התנגדותו של הצד הנתבע היו קנטרניות, ויספק לצדדים לסכסוך הזדמנות סבירה להציג את טענותיהם.

סעיף 23

שקיפות בהליכי בוררות

23.1 בכפוף לסעיף 33 (חריגי ביטחון חיוני), לדין החל של הצד הנתבע בדבר הגנה על מידע חסוי, ולהסכמה הדדית בכתב של הצדדים לסכסוך, הצד הנתבע רשאי להעמיד לרשות הציבור, ככל האפשר, את המסמכים הבאים הנוגעים לסכסוך על פי פרק זה:

א. הודעת הסכסוך והודעת הבוררות;

ב. כתבי טענות והגשות כתובות אחרות בעניין סמכות ולגופו של עניין המוגשות לטריבונל, לרבות הגשות של צד שאינו צד לסכסוך;

ג. תמלילי דיונים, כאשר זמינים; וכן

ד. החלטות, צווים ופסקי בוררות שהוצאו על ידי בית הדין.

23.2 דיונים להצגת ראיות או לטיעונים בעל פה ("דיונים") יהיו, בכפוף להסכמה בכתב של הצד הנתבע, וככל האפשר, פומביים בהתאם להוראות הבאות:

א. כאשר יש צורך להגן על מידע חסוי או להגן על ביטחון המשתתפים בהליכים, בית הדין יקבע סידורים לקיום בדלתיים סגורות של אותו חלק מהדיון הדורש הגנה כאמור.

ב. בית הדין יקבע סידורים לוגיסטיים כדי להקל על גישת הציבור לדיונים, לרבות באמצעות מתן אפשרות לנוכחות באמצעות קישורי וידאו או אמצעים אחרים כפי שיראה לנכון. עם זאת, בית הדין לבוררות רשאי, לאחר התייעצות עם הצדדים לסכסוך, להחליט לקיים את כל הדיונים או חלקם בדלתיים סגורות כאשר הדבר נחוץ מסיבות לוגיסטיות, כגון כאשר הנסיבות הופכות כל הסדר מקורי לגישה פומבית לדיון לבלתי אפשרי.

23.3 בכפוף להסכמה הדדית בכתב של הצדדים לסכסוך, (i) פסק בוררות של טריבונל שניתן על פי פרק זה יהיה זמין לציבור, בכפוף להשמטת מידע חסוי; וכן (ii) כאשר צד נתבע קובע כי הדבר הוא לטובת הציבור ומודיע לטריבונל על קביעה זו, כל שאר המסמכים המוגשים לטריבונל, או שהוצאו על ידו, יהיו זמינים לציבור, בכפוף להשמטת מידע חסוי.

סעיף 24

נטל ההוכחה והדין החל

24.1 על המשקיע שהוא צד לסכסוך מוטל בכל עת הנטל לבסס: (א) סמכות שיפוט; (ב) קיומה של התחייבות על פי פרק ב' להסכם זה, למעט ההתחייבות על פי סעיף 11; (ג) הפרה של התחייבות כאמור; (ד) שההשקעה, או המשקיע ביחס להשקעתו, ספגו הפסדים ממשיים ולא ספקולטיביים כתוצאה מההפרה; וכן (ה) שהפסדים אלה נגרמו ישירות על ידי ההפרה.

24.2 ברירת הדין לפרשנות הסכם זה על ידי טריבונל שיוקם על פי סעיף זה יהיה: (א) הסכם זה; (ב) העקרונות הכלליים של המשפט הבינלאומי הפומבי כפי שמשתקפים באמנת וינה בדבר דיני אמנות, 1969, הנוגעים לפרשנות אמנות, לרבות חזקת העקביות בין אמנות בינלאומיות שהצדדים חתומים עליהן; וכן (ג) לעניינים הנוגעים לדין המקומי, דינו של הצד הנתבע. למען הסר ספק, בקביעת עניינים הנוגעים לדין המקומי, לרבות עקביותו של אמצעי עם הסכם זה, הטריבונל רשאי לשקול, לפי העניין, את הדין המקומי של הצד הנתבע כעניין שבעובדה. בכך, הטריבונל יפעל לפי הפרשנות הרווחת שניתנה לדין המקומי על ידי בתי המשפט או הרשויות של אותו צד, וכל משמעות שניתנת לדין המקומי על ידי הטריבונל לא תחייב את בתי המשפט או הרשויות של אותו צד.

סעיף 25

פרשנויות משותפות

25.1 פרשנויות של הוראות ספציפיות והחלטות על יישום הסכם זה שיוצאו לאחר מכן על ידי הצדדים בהתאם להסכם זה יחייבו טריבונלים שיוקמו על פי פרק זה עם הוצאת פרשנויות או החלטות כאמור.

25.2 בהתאם לאמנת וינה בדבר דיני אונטות, 1969, ולמשפט הבינלאומי המנהגי, ראיות אחרות להסכמה ולנוהג מאוחרים של הצדדים בנוגע לפרשנות או ליישום הסכם זה יהיו פרשנויות סמכותיות של הסכם זה ועל הטריבונלים על פי פרק זה לקחת בחשבון.

סעיף 26

דוחות מומחים

בלי לפגוע במינוי סוגים אחרים של מומחים כאשר הדבר מאושר על ידי כללי הבוררות החלים, ואלא אם כן הצדדים לסכסוך מתנגדים, טריבונל רשאי למנות מומחים שידווחו לו בכתב על כל סוגיה עובדתית הנוגעת לעניינים סביבתיים, בריאותיים, בטיחותיים, טכניים או מדעיים אחרים שהועלו על ידי צד לסכסוך, בכפוף לתנאים ולהתניות כפי שהצדדים לסכסוך עשויים להסכים עליהם.

סעיף 27

פסק בוררות

27.1 פסק בוררות יכול הכרעה באשר לשאלה האם הייתה הפרה על ידי הצד הנתבע של זכויות כלשהן המוענקות על פי הסכם זה ביחס למשקיע צד לסכסוך ולהשקעתו, ואת הבסיס המשפטי והנימוקים להחלטותיו.

27.2 טריבונל הבוררות יגיע להחלטתו ברוב קולות. החלטה כאמור תהיה סופית ומחייבת את שני הצדדים לסכסוך לבוררות.

27.3 טריבונל יכול לפסוק רק פיצויים כספיים בגין הפרה של ההתחייבויות על פי פרק ב' להסכם. פיצויים כאמור לא יהיו גבוהים מסכום שייקבע על ידי הטריבונל בהתייחס להפסד הממשי שנגרם למשקיע (למעט נזקים נלווים ותוצאתיים, לרבות רווחים עתידיים, ונכסים המוחזרים מהיקף הסכם זה).

למען הסר ספק, מפיצויים כאמור יופחתו כל נזק או פיצוי קודמים שכבר סופקו על ידי צד. בחישוב פיצויים כספיים, הטריבונל יפחית גם את הנזקים כדי לקחת בחשבון כל השבת רכוש או ביטול או שינוי של האמצעי, או גורמים מקלים אחרים.¹⁰

27.4 הטריבונל אינו רשאי לפסוק פיצויים עונשיים או פיצויים בגין עוגמת נפש או כל צו מניעה נגד מי מהצדדים לסכסוך בשום נסיבות.

סעיף 28

סופיות ואכיפת פסקי בוררות

28.1 לפסק בוררות שניתן על ידי טריבונל לא יהיה תוקף מחייב אלא בין הצדדים לסכסוך וביחס למקרה המסוים, והטריבונל חייב לציין במפורש מגבלות אלה בטקסט של פסק הבוררות.

28.2 בכפוף לסעיף 28.3, צד לסכסוך יציית ויקיים פסק בוררות ללא דיחוי.

28.3 צד לסכסוך לא יבקש אכיפה של פסק בוררות סופי על פי כללי הבוררות של UNCITRAL עד אשר:

¹⁰ גורמים מקלים יכולים לכלול, פיצוי שקיבל המשקיע ממקורות אחרים, כל נזק או פגיעה בלתי מתוקנים שהמשקיע גרם לסביבה או לקהילה המקומית או שיקולים רלוונטיים אחרים בנוגע לצורך לאזן בין אינטרס הציבור לאינטרסים של המשקיע.

(i) חלפו 90 יום ממועד מתן פסק הבוררות ואף צד לסכסוך לא פתח בהליך לתיקון, ביטול או פסילת פסק הבוררות, או

(ii) בית משפט דחה או אישר בקשה לתיקון, ביטול או פסילת פסק הבוררות ואין ערעור נוסף.

28.4 כל צד יפעל לאכיפת פסק בוררות בשטחו בהתאם לחוקיו.

סעיף 29 **עלויות**

הצדדים לסכסוך יחלקו בעלויות הבוררות, הכוללות את שכר הבוררים, הוצאות, קצבאות ועלויות מנהלתיות אחרות. כל אחד מהצדדים לסכסוך יישא גם בעלות ייצוגו בהליכי הבוררות. הטריבונל רשאי, עם זאת, לפי שיקול דעתו, להורות כי אחד משני הצדדים לסכסוך יישא בכל ההוצאות או בשיעור גבוה יותר של ההוצאות, וקביעה זו תהיה סופית ומחייבת את שני הצדדים לסכסוך.

סעיף 30 **חילופים דיפלומטיים בין הצדדים**

אם משקיע צד לסכסוך פתח בסכסוך נגד צד נתבע על פי פרק זה, הצד שאינו צד לסכסוך לא ייתן הגנה דיפלומטית, או יגיש תביעה בינלאומית, ביחס לסכסוך כאמור בין אחד ממשקיעיו לבין הצד הנתבע, אלא אם כן הצד הנתבע לא ציית ולא קיים פסק בוררות או את החלטות בתי המשפט שלו, לפי העניין, בהתאם לפרק זה ולדין החל האחר בדבר הכרה ואכיפה של פסקי דין ופסקי בוררות זרים.

פרק ה': יישוב סכסוכים בין מדינה למדינה

סעיף 31 **סכסוכים בין הצדדים**

31.1 סכסוכים בין הצדדים בנוגע לפרשנות או ליישום של הסכם זה ייושבו, ככל האפשר, בדרכי נועם באמצעות התייעצות או משא ומתן, אשר עשויים לכלול שימוש בגישור צד שלישי בלתי מחייב או במנגנונים אחרים. התייעצות או משא ומתן כאמור יחלו באמצעות מסירת הודעה לצד האחר.

31.2 אלא אם כן הסכימו הצדדים על תקופה ארוכה יותר, הצדדים ייפגשו בתוך 30 ימים מההודעה כדי לדון בעניין במטרה להגיע לפתרון משביע רצון הדדית.

31.3 אם סכסוך בין הצדדים לא ניתן ליישוב בתוך שישה חודשים מהמועד שבו התעורר הסכסוך, הוא יופנה, לבקשת כל אחד מהצדדים, לטריבונל.

31.4 טריבונל כאמור יוקם עבור כל מקרה פרטני באופן הבא: בתוך חודשיים מקבלת הבקשה לבוררות, כל צד ימנה חבר אחד לטריבונל. שני חברים אלה יבחרו לאחר מכן אזור של מדינה שאינה צד, שעמה שני הצדדים מקיימים יחסים דיפלומטיים, אשר, עם אישור שני הצדדים, ימונה ליושב ראש טריבונל. יושב הראש ימונה בתוך חודשיים ממועד מינוי שני החברים האחרים. כל הבוררים יהיו אזרחי מדינות המקיימות יחסים דיפלומטיים עם שני הצדדים.

31.5 אם בתוך התקופות שצוינו בסעיף 31.4 לא בוצעו המינוי או המינויים הדרושים, כל אחד מהצדדים רשאי, בהיעדר כל הסכמה אחרת, להזמין את המזכיר הכללי של בית הדין הקבוע לבוררות לבצע את המינוי או המינויים הדרושים. אם המזכיר הכללי של בית הדין הקבוע לבוררות הוא אזרח של מי מהצדדים או אזרח של מדינה שאינה צד אשר אינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם מי מהצדדים, או אם הוא או היא מנוע

או מנועה בדרך אחרת מלמלא תפקיד זה, סגן המזכיר הכללי של בית הדין הקבוע לבוררות יוזמן לבצע את המינויים הדרושים. אם סגן המזכיר הכללי של בית הדין הקבוע לבוררות הוא אזרח של מי מהצדדים או אזרח של מדינה שאינה צד אשר אינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם מי מהצדדים, או אם גם הוא או היא גם מנוע או מנועה מלמלא תפקיד זה, החבר הבא בבכירותו בבית הדין הקבוע לבוררות שאינו אזרח של מי מהצדדים ואינו אזרח של מדינה שאינה צד אשר אינה מקיימת יחסים דיפלומטיים עם מי מהצדדים, יוזמן לבצע את המינויים הדרושים.

31.6 בכפוף לזכויות הצדדים המפורטות בסעיף זה לבחור אזרח של כל צד כבורר, כל הבוררים הנזכרים בסעיף זה יהיו אזרחי מדינות המקיימות יחסים דיפלומטיים עם שני הצדדים.

31.7 טריבונל הבוררות יגיע להחלטתו ברוב קולות. החלטה כאמור תחייב את שני הצדדים.

31.8 הצדדים לבוררות יחלקו בעלויות הבוררות, לרבות שכר הבוררים, הוצאות, קצבאות ועלויות מנהליות אחרות. כל צד יישא בעלות ייצוגו בהליכי הבוררות. טריבונל רשאי, עם זאת, לפי שיקול דעתו, להורות כי אחד משני הצדדים יישא בכל ההוצאות או בשיעור גבוה יותר של ההוצאות, וקביעה זו תחייב את שני הצדדים.

31.9 טריבונל יכריע בכל השאלות הנוגעות לסמכותו, ובכפוף לכל הסכמה בין הצדדים, יקבע את סדרי הדין שלו, תוך התחשבות בכללי הבוררות של ה-PCA משנת 2012.¹¹

פרק ו': חריגים

סעיף 32

חריגים כלליים

32.1 אין בהסכם זה דבר שיתפרש כמונע מצד אימוץ או אכיפה של אמצעים בעלי תחולה כללית המיושמים באופן בלתי מפלה, אשר נחוצים¹² לשם:

(i) הגנה על המוסר הציבורי או שמירה על הסדר הציבורי;

(ii) הגנה על חיי אדם, בעלי חיים או צמחים או על בריאותם;

(iii) אכיפת ציות לחוקים ולתקנות שאינם סותרים את הוראות הסכם זה;

(iv) הגנה ושימור של הסביבה, לרבות כל משאבי הטבע מתכלים חיים או שאינם חיים; או

(v) הגנה על אוצרות לאומיים או מונומנטים בעלי ערך אמנותי, תרבותי, היסטורי או ארכאולוגי.

32.2 אין בהסכם זה דבר שיחול על אמצעים בלתי מפלים בעלי תחולה כללית שנוקט בנק מרכזי או רשות מוניטרית של צד לשם השגת מדיניות מוניטרית ומדיניות אשראי קשורה או מדיניות שער חליפין. סעיף זה אינו פוגע בזכויותיו ובהתחייבויותיו של צד על פי סעיף 8 (העברות).

32.3 אין בהסכם זה דבר שישפיע על זכויותיהם והתחייבויותיהם של הצדדים כחברים בקרן המטבע הבינלאומית על פי תקנון קרן המטבע הבינלאומית, כפי שיחול מעת לעת, לרבות שימוש בפעולות חליפין

¹¹אף צד לא יסתמך על סעיף 26 לכללי הבוררות של ה-PCA משנת 2012, אלא אם כן הצדדים יסכימו אחרת.

¹²בבחירת השאלה האם אמצעי הוא "נחוץ", הטריבונל ייקח בחשבון האם לא היה בנמצא אמצעי חלופי פחות מגביל באופן סביר עבור הצד.

התואמות את תקנון קרן המטבע הבינלאומית. במקרה של סתירה כלשהי בין הוראות הסכם זה לבין תקנון קרן המטבע הבינלאומית, האחרון יגבר.

32.4 אין בהסכם זה דבר שימנע מהצדדים לאמץ או לקיים אמצעים הנוגעים לשירותים פיננסיים מטעמי יציבות, לרבות:

(א) הגנה על משקיעים, מפקידים, מחזיקי פוליסות, תובעי פוליסות, וכן משתתפים בשוק הפיננסי או אנשים שספק שירותים פיננסיים חב כלפיהם חובת אמון;

(ב) שמירה על בטיחותם, איתנותם, יושרתם או אחריותם הפיננסית של ספקי שירותים פיננסיים; או

(ג) הבטחת שלמותה ויציבותה של המערכת הפיננסית של הצד.

כאשר האמצעים שנוקט צד בהתאם לסעיף 32.4 אינם תואמים את הסכם זה, הם לא ישמשו כאמצעי להתחמקות מהתחייבויותיו של צד על פי הסכם זה.

סעיף 33

חריגי ביטחון חיוני

אין בהסכם זה דבר שיתפרש:

(א) כדרישה מצד למסור או לאפשר גישה למידע כלשהו א שהוא קובע כי גילוי כמנוגד לאינטרסים הביטחוניים החיוניים שלו; או

(ב) כמניעה מצד להחיל אמצעים שהוא רואה כנחוצים למילוי התחייבויותיו על פי מגילת האומות המאוחדות ביחס לשמירה או להשבה של שלום או ביטחון בינלאומיים, או להגנה על אינטרסים ביטחוניים חיוניים שלו, או על מנת למלא התחייבויות שקיבל על עצמו לצורך שמירה על הביטחון הבינלאומי.

פרק ז': הוראות סיום

סעיף 34

יחס לאמנות אחרות

34.1 הסכם זה או כל פעולה שתינקט על פיו לא ישפיעו על זכויותיהם והתחייבויותיהם של הצדדים על פי כל הסכם אחר שהם צדדים לו.

34.2 כל סתירה, או שאלה בנוגע ליחס בין הסכם זה לבין הסכם דו-צדדי אחר בין הצדדים, או הסכם רב-צדדי ששני הצדדים הם צד לו, תיושב בהתאם להוראות הרלוונטיות של אמנת וינה בדבר דיני אמנות, 1969.

סעיף 35

מניעת הטבות

35.1 הטבות הסכם זה, לרבות לאחר פתיחת הליכי בוררות בהתאם לפרק ד' להסכם זה, לא יהיו זמינות ל:

(i) השקעה או משקיע שבבעלות או בשליטה¹³, במישרין או בעקיפין, של ישויות משפטיות או אנשים של מדינה שאינה צד להסכם או של הצד המונע; או

(ii) השקעה או משקיע שהוקמו או אורגנו מחדש או שאין להם פעילות עסקית מהותית או שרכשו בדרך אחרת את אזרחותו של צד במטרה עיקרית לקבל גישה למנגנוני יישוב הסכסוכים המפורטים בהסכם זה.

35.2 ההטבה על פי הסכם זה לא תינתן למשקיע של הצד האחר ולהשקעות של אותו משקיע במקרה ש- (i) למדינה ספציפית שאינה צד¹⁴, או (ii) לאדם או לאישיות משפטית של מדינה ספציפית שאינה צד, יש זיקה¹⁵ במשקיע או בהשקעה של הצד האחר.

35.3 הטבה על פי הסכם זה לא תינתן למשקיע של הצד האחר ולהשקעות של אותו משקיע, אם השקעה מנותבת דרך שטחה של מדינה שאינה צד או מדינה ספציפית שאינה צד, ולאדם או לאישיות המשפטית של מדינה ספציפית שאינה צד יש אינטרס באישיות המשפטית שדרכה מנותבת ההשקעה.

סעיף 36

התייעצויות ובהינה תקופתית

36.1 כל אחד מהצדדים רשאי לבקש בכתב והצד האחר יסכים בזריזות, להתייעצויות בתום לב בכל נושא הנוגע לפרשנות, יישום, ביצוע או כל עניין אחר, לרבות, אך לא רק:

(ii) בחינת יישום הסכם זה;

(i) בחינת הפרשנות או התחולה של הסכם זה;

(iii) החלפת מידע משפטי; וכן

(iv) טיפול בסכסוכים הנובעים בהתאם לפרק ד' להסכם זה או כל סכסוך אחר הנובע מהשקעה.

36.2 בעקבות התייעצויות על פי סעיף זה, הצדדים רשאים לנקוט בכל פעולה כפי שיחליטו במשותף, לרבות קביעה ואימוץ של כללים משלימים לכללי הבוררות החלים על פי פרק ד' או פרק ה' להסכם זה, ופרסום פרשנויות מחייבות של הסכם זה.

36.3 הצדדים, בהסכמה הדדית, ייפגשו כל חמש שנים לאחר כניסתו לתוקף של הסכם זה כדי להתייעץ ולבחון את תפעולו ויעילותו של הסכם זה.

סעיף 37

תיקונים

¹³ למטרות סעיף 35.1, "בעלות" פירושה החזקה של יותר מ-50 אחוז מהון המניות ו"שליטה" פירושה הסמכות למנות רוב של הדירקטורים או בדרך אחרת לכוון באופן חוקי את פעולותיו של תאגיד.

¹⁴ "מדינה ספציפית שאינה צד" פירושו המדינות הגובלות יבשתית עם הודו.

¹⁵ למטרות סעיפים 35.2 ו-35.3, המונח "זיקה" יכול כל אדם או אישיות משפטית הפועלים לבדם או יחד עם אדם או אישיות משפטית אחדים, אחד או יותר, במישרין או בעקיפין, מחזיק או מימן את ההחזקה, בכל אחת מהזכויות או הזכויות הבאות בישות הרלוונטית, קרי: (i) מחזיק ביותר מעשרה אחוזים מההשקעה; או (ii) מחזיק ביותר מעשרה אחוזים מזכויות ההצבעה; או (iii) יש לו זכות לקבל או להשתתף ביותר מעשרה אחוזים מסך הדיבידנד הניתן לחלוקה, כל חלוקה אחרת או רווח או אינטרס כלכלי בשנת כספים או (iv) יש לו זכות להפעיל שליטה בכל אופן.

הסכם זה ניתן לתיקון בכל עת בהסכמה הדדית בכתב של הצדדים. התיקונים ייכנסו לתוקף בכפוף להשלמת ההליכים המשפטיים הרלוונטיים הדרושים לכניסתם לתוקף. התיקונים יחייבו את הטריבונלים שיוקמו על פי פרק ד' או פרק ה' להסכם זה, ופסק בוררות של טריבונל חייב להיות עקבי עם כל התיקונים להסכם זה.

סעיף 38 **כניסה לתוקף, משך וסיום**

38.1 הצדדים יודיעו זה לזה בכתב על השלמת ההליכים המשפטיים הפנימיים הדרושים לכניסתו לתוקף של הסכם זה. ההסכם ייכנס לתוקף שלושים (30) יום לאחר תאריך קבלת ההודעה המאוחרת מבין השתיים בנוגע לאשרור.

38.2 הסכם זה יישאר בתוקף לתקופה של עשר שנים. לאחר מכן, הוא ימשיך להישאר בתוקף אלא אם כן יבוטל על פי סעיף 38.3.

38.3 הסכם זה ניתן לביטול בכל עת לאחר כניסתו לתוקף אם אחד הצדדים ייתן לצד האחר הודעה מוקדמת בכתב שנה מראש המציינת את כוונתו לבטל את ההסכם. ההסכם יבוטל מיד עם תום תקופת ההודעה של שנה אחת.

38.4 ביחס להשקעות שבוצעו לפני התאריך שבו נכנסים לתוקף סיום או פקיעת הסכם זה, הוראות הסכם זה ימשיכו להיות בתוקף לתקופה של עשר שנים.

ולראיה החתומים מטה, שהוסמכו לכך כדין על ידי ממשלותיהם, חתמו על הסכם זה.

נעשה בניו דלהי ביום ה-8 בספטמבר בשני עותקים מקוריים, בשפות הינדי ואנגלית, ולכל הנוסחים דין מקור שווה. במקרה של הבדלי פרשנות, הנוסח האנגלי יגבר.

בשם ממשלת מדינת ישראל

בשם ממשלת הרפובליקה של הודו

בצלאל סמוטריץ'

נירמלה סיתרמן

שר האוצר

שרת האוצר

נספח: חריגי ביטחון חיוני

הצדדים מאשרים את ההבנה הבאה ביחס לפרשנות ו/או ליישום של סעיף 33 להסכם זה:

למען הסר ספק, למטרות הסכם זה, כאשר צד טוען כהגנה שהתנהגות הנטענת כהפרה של התחייבויותיו על פי הסכם זה היא לשם הגנה על אינטרסים ביטחוניים חיוניים שלו המוגנים על ידי סעיף 33, כל החלטה של צד כאמור שנתקבלה על בסיס שיקולי ביטחון כאמור והחלטתו להסתמך על סעיף 33 בכל עת, בין אם לפני או אחרי תחילת הליכי בוררות, לא תהיה שפיטה. לא יהיה בסמכותו של כל טריבונל לבוררות שיוקם על פי פרק ד' או פרק ה' להסכם זה לבחון כל החלטה כאמור, גם כאשר הליכי הבוררות נוגעים להערכת כל תביעה לנזקים ו/או פיצויים, או להכרעה בכל סוגיה אחרת המופנית לבית לטריבונל.

BILATERAL INVESTMENT AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
INDIA
AND
THE GOVERNMENT OF THE STATE OF ISRAEL

Preamble

The Government of the Republic of India ("India") and the Government of the State of Israel ("Israel") (hereinafter referred to as the "**Party**" individually or the "**Parties**" collectively);

Desiring to promote bilateral cooperation between the Parties with respect to foreign investments;

Desiring to promote conducive conditions and to encourage a competitive environment for investments by investors of a Party in the territory of the other Party;

Recognizing that the promotion and the protection of investments of investors of one Party in the territory of the other Party will be conducive to the stimulation of mutually beneficial business activity, to the development of economic cooperation between them and to the promotion of sustainable development; and

Reaffirming the right of Parties to regulate investments in their territory in accordance with their law and policy objectives;

Have agreed as follows:

Chapter I: Preliminary

Article 1 Definitions

For the purposes of this Agreement:

- 1.1 “**confidential information**” means business confidential information, e.g. confidential commercial, financial or technical information which could result in material loss or gain or prejudice a disputing party’s competitive position, and information that is privileged or otherwise protected from disclosure under the law of a Party;
- 1.2 “**Designated Representative**” means:
- (i) for India, Secretary/Additional Secretary/Joint Secretary, Department of Economic Affairs, Ministry of Finance, Government of India.
 - (ii) for Israel, the Ministry of Finance, Chief Economist Department, or its successor.
- 1.3 “**enterprise**” means:
- (i) any entity constituted and organised under the law of a Party holding the necessary approvals in the relevant economic sector and carrying out substantial business activities in the territory of that Party; and
 - (ii) a branch of any such entity established in the territory of a Party in accordance with its law and carrying out substantial business activities there.¹
- 1.4 “**investment**” means any of the following investments, owned or controlled, directly or indirectly, by an investor of one Party in the territory of the other Party (a) in accordance with the law of the Party in whose territory the investment is made including the necessary approvals in the relevant economic sector, and (b) that, has the characteristics of an investment such as the commitment of capital or other resources, the expectation of gain or profit, and the assumption of risk.
- Such investment shall only include the following:
- (A) an enterprise constituted, organised and operated in good faith, which can possess any of the following assets:

¹ For the purpose of this Agreement, an enterprise is deemed to carry out substantial business activities in the territory of a Party if it has a genuine link to the economy of that Party. As to whether an enterprise has a genuine link to the economy of a Party, this should be established by an overall examination, on a case-by-case basis, of the relevant circumstances. These circumstances may include whether the enterprise (a) has a continuous physical presence, including through ownership or rental of premises, in the territory of that Party; (b) has its central administration in the territory of that Party; (c) employs staff in the territory of that Party; (d) generates turnover and pays taxes in the territory of that Party.

- (a) shares, stocks and other forms of equity participation of the enterprise or in another enterprise;
- (b) turnkey constructions, production or revenue sharing contracts or other similar contracts;
- (c) bonds, debentures and other debt instruments of another enterprise;
- (d) a loan to another enterprise;
- (e) licenses, permits, authorisations or similar rights conferred in accordance with the law of a Party;
- (f) long term rights conferred by law of a Party, or under contract, but excluding concessions, to search for, explore, extract or exploit natural resources in accordance with the law of a Party;²
- (g) copyrights, know-how and intellectual property rights such as patents, trademarks, industrial designs and trade names, to the extent they are recognized under the law of a Party;
- (h) moveable or immovable property and related rights; or
- (i) any other interests of the enterprise which involve substantial economic activity and out of which the enterprise derives significant financial value;

(B) shares, stocks and other forms of equity participation in an enterprise;

(C) bonds, debentures and loans and other debt instruments issued by an enterprise.³

For greater clarity, investment does not include the following:

- (i) debt securities issued by a government or government-owned or controlled enterprise, or loans to a government or government-owned or controlled enterprise;
- (ii) any pre-operational expenditure relating to admission, establishment, acquisition or expansion of the enterprise incurred before the commencement of substantial business activities of the enterprise in the territory of the Party where the investment is made;
- (iii) claims to money that arise solely from commercial contracts for the sale of goods or services by a

² For greater certainty, the Parties confirm their understanding that the term natural resources does not relate to renewable energy.

³ Some forms of debt, such as bonds, debentures, and long-term notes, are more likely to have the characteristics of an investment, while other forms of debt, such as claims to payment that are immediately due and result from the sale of good or services, do not have such characteristics

- national or enterprise in the territory of a Party to an enterprise in the territory of the other Party;
- (iv) goodwill, brand value, market share or similar intangible rights;
- (v) claims to money that arise solely from the extension of credit in connection with any commercial transaction;
- (vi) an order or judgment sought or entered in any judicial, administrative or arbitral proceeding;
- (vii) any other claims to money that do not involve the kind of interests or operations set out in the definition of investment in this Agreement.

1.5 “**investor**” means a natural person of a Party or juridical person of a Party, other than a branch or representative office, that has made an investment in the territory of the other Party;

For the purposes of this definition, a “**juridical person**” means:

- (a) a legal entity that is constituted and organised under the law of that Party and that has substantial business activities⁴ in the territory of that Party; or
- (b) a legal entity that is constituted and organised under the laws of that Party and that is directly or indirectly owned or controlled by a natural person of that Party or by a legal entity mentioned under sub-clause (a) herein.

1.6 “**local government**” includes:

for India:

- (i) An urban local body, municipal corporation or village level government; or
- (ii) an enterprise owned or controlled by an urban local body, a municipal corporation or a village level government.

for Israel:

- (i) municipalities, local councils and regional councils; or
- (ii) an enterprise owned or controlled by a municipality, a local council or a regional council.

1.7 “**measure**” includes a law, regulation, rule, procedure, decision, administrative action, requirement or practice.

⁴ For the purpose of this Agreement, a juridical person is deemed to carry out substantial business activities in the territory of a Party if it has a genuine link to the economy of that Party. As to whether a juridical person has a genuine link to the economy of a Party, this should be established by an overall examination, on a case-by-case basis, of the relevant circumstances. These circumstances may include whether the juridical person (a) has a continuous physical presence, including through ownership or rental of premises, in the territory of that Party; (b) has its central administration in the territory of that Party; (c) employs staff in the territory of that Party; (d) generates turnover and pays taxes in the territory of that Party.

1.8 **"natural person of a Party"** means

- (i) in case of India, a national or citizen or permanent resident⁵ in accordance with the laws of India;
- (ii) in case of Israel, a national or permanent resident⁶ in accordance with the law of Israel.

A natural person of a Party who is a dual national shall be deemed to be exclusively a national of the country of her or his dominant and effective nationality, where she/he ordinarily or permanently resides.

1.9 **"Pre-investment activity"** means any activities undertaken by the investor or its enterprise prior to the admission and establishment of the investment in accordance with the law of the Party where the investment is made, including but not limited to acquiring of the necessary permits to operate in a sector, and in compliance with sectoral limitations on foreign equity.

1.10 **"Sub-national government"** means a State Government or a Union Territory administration in the case of India but does not include local governments;

1.11 **"Territory"** means:

- (i) In respect of India: the territory of the Republic of India in accordance with the Constitution of India, including its territorial waters and the airspace above it and other maritime zones including the Exclusive Economic Zone and continental shelf over which the Republic of India has sovereignty, sovereign rights, or exclusive jurisdiction in accordance with its law and the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea and international law;
- (ii) In respect of the State of Israel: the territory of Israel including the territorial sea as well as the continental shelf and the exclusive economic zone, over which Israel exercises sovereignty, sovereign rights or jurisdiction in accordance with international law and the laws of Israel.

1.12 **"WTO Agreement"** means the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization, done at Marrakesh on 15 April, 1994.

⁵ Permanent resident shall not include a permanent resident of India who is also a national or citizen of a Non-Party that does not maintain diplomatic relations with Israel, or a national of Israel.

⁶ Permanent resident shall not include a permanent resident of Israel who is also a national or citizen of the land-bordering countries of India, or of a Non-Party that does not maintain diplomatic relations with India, or a national or citizen of India.

Article 2
Annexure, Provisos and Footnotes

For the purposes of this Agreement, the Annexures, Provisos and Footnotes in this Agreement constitute an integral part of this Agreement and are to be accorded the same effect as other provisions in this Agreement.

Article 3
Scope and General Provisions

- 3.1 This Agreement shall apply to measures adopted or maintained by a Party relating to investments of investors of the other Party in its territory, in existence as of the date of entry into force of this Agreement or established, acquired, or expanded thereafter, and which have been admitted by a Party in accordance with its law, regulations and policies.
- 3.2 For investments in existence as of the date of entry into force of this Agreement this Agreement shall not apply to claims arising out of an alleged breach or events which occurred, prior to the entry into force of this Agreement.
- 3.3 Notwithstanding anything in Article 3.2 to the contrary, this Agreement shall replace the India–Israel BIT 1996, in respect of investments made or acquired prior to the date of termination of India-Israel BIT 1996 which would have been otherwise protected as per Article 15(2) of India-Israel BIT 1996. For the avoidance of doubt the Parties hereby confirm that from the date of entry into force of this Agreement, the India-Israel BIT 1996 shall cease to be effective in respect of investments made or acquired before the date of termination of the India-Israel BIT 1996.
- 3.4 Subject to the provisions of Chapter III of this Agreement, nothing in this Agreement shall extend to any Pre-investment activity related to establishment, acquisition or expansion of any investment, or to any measure related to such Pre-investment activities, including terms and conditions under such measure which continue to apply to the management, conduct, operation, sale or other disposition of such investments after the permit has been acquired and the investment has been made.
- 3.5 This Agreement shall not apply to:
- (i) any measure by a local government;
 - (ii) any law or measure regarding taxation, including measures taken to enforce taxation obligations.

For greater certainty, it is clarified that where the Party in which investment is made decides that conduct alleged to be a breach of its obligations under this Agreement is a subject matter of taxation, such decision of that Party, whether before or after the commencement of arbitral proceedings, shall be non-justiciable and it shall not be open to any arbitration tribunal to review such decision.

- (iii) the issuance of compulsory licenses granted in relation to intellectual property rights, or to the revocation, limitation or creation of intellectual property rights, to the extent that such issuance, revocation, limitation or creation is consistent with the international obligations of the Parties under the WTO Agreement.
- (iv) government procurement by a Party;
- (v) subsidies or grants provided by a Party;
- (vi) services supplied in the exercise of governmental authority by the relevant body or authority of a Party. For the purposes of this Agreement, a service supplied in the exercise of governmental authority means any service which is not supplied for a commercial purpose.

Article 4

Right of State to Regulate

The Parties reaffirm the right of each Party to regulate, including through adopting or maintaining measures, within its Territory in pursuit of legitimate public policy objectives. The mere fact that a Party regulates in a manner which negatively affects an investment or interferes with an investor's expectations, including its expectation of profits, is not a breach of an obligation under this Agreement.

Chapter II: Obligations of Parties

Article 5

Treatment of Investments

- 5.1 No Party shall subject investors with respect to their investments and investments made by investors of the other Party to measures which constitute:
- (i) Denial of justice in any judicial or administrative proceedings; or
 - (ii) fundamental breach of due process; or
 - (iii) targeted discrimination on manifestly unjustified grounds, such as gender, race or religious belief; or

(iv) manifestly abusive or manifestly arbitrary treatment, such as coercion, duress and harassment.⁷

5.2 Each Party shall accord in its territory to investments of the other Party and to investors with respect to their investments full protection and security. For greater certainty, “full protection and security” only refers to a Party’s obligations relating to physical security of investors and to investments made by the investors of the other Party which does not require a treatment in addition to or beyond that which is required by the applicable customary international law regarding the Minimum Standard of Treatment of aliens.

5.3 A determination that there has been a breach of another provision of this Agreement, or of a separate international agreement, does not establish that there has been a breach of this Article.

Article 6

National Treatment

6.1 Each Party shall not apply to an investor with respect to its investments, or to investments made by investors of the other Party, measures that accord less favourable treatment than that it accords, in like circumstances,⁸ to its own investors with respect to their investments or to investments by such investors with respect to the management, conduct, operation, sale or other disposition of investments in its territory.

6.2 The treatment accorded by a Party under Article 6.1 means, with respect to a Sub-national government, treatment no less favourable than the treatment accorded, in like circumstances, by that Sub-national government to investors with respect to their investments, and to investments of investors, of the Party of which it forms a part.

6.3 This Article shall not apply to rights on land and real estate.

⁷ If a measure is taken in pursuit of legitimate policy objectives, then such measure shall not be considered to be manifestly arbitrary treatment.

⁸ For greater certainty, whether treatment is accorded in “like circumstances” depends on the totality of the circumstances, including whether the relevant treatment distinguishes between investors or investments on the basis of legitimate regulatory objectives. These circumstances include, but are not limited to, (a) the goods or services consumed or produced by the investment; (b) the actual and potential impact of the investment on third persons, the local community, or the environment, (c) whether the investment is public, private, or state-owned or controlled, and (d) the practical challenges of regulating the investment.

Article 7

Expropriation

- 7.1 Neither Party may nationalize or expropriate an investment of an investor (hereinafter “**expropriate**”) of the other Party either directly or through measures having an effect equivalent to expropriation, except for reasons of public purpose,⁹ in accordance with the due process of law in a non-discriminatory manner and on payment of adequate compensation. Such compensation shall be adequate and be at least equivalent to the fair market value of the expropriated investment immediately on the day before the expropriation takes place (“**date of expropriation**”), and shall not reflect any change in value occurring because the intended expropriation had become known earlier. Valuation criteria shall include going concern value, asset value including declared tax value of tangible property, and other criteria, as appropriate, to determine fair market value.
- 7.2 Payment of compensation shall be made in a freely convertible currency and be realisable. Interest on payment of compensation, where applicable, shall be paid in simple interest at a commercially reasonable rate from the date of expropriation until the date of actual payment. On payment, compensation shall be freely transferable in accordance with Article 8 (Transfers).
- 7.3 The Parties confirm their shared understanding that:
- (a) Expropriation may be direct or indirect:
 - (i) direct expropriation occurs when an investment is nationalised or otherwise directly expropriated through formal transfer of title or outright seizure; and
 - (ii) indirect expropriation occurs if a measure or series of measures of a Party has an effect equivalent to direct expropriation, in that it substantially or permanently deprives the investor of the fundamental attributes of property in its investment, including the right to use, enjoy and dispose of its investment, without formal transfer of title or outright seizure.
 - (b) The determination of whether a measure or a series of measures have an effect equivalent to expropriation requires a case-by-case, fact-based inquiry, that takes into consideration among other things:
 - (i) the economic impact of the measure or series of measures, although the sole fact that a measure or series of measures of a Party has an adverse effect on the

⁹ For the avoidance of doubt, where India is the expropriating Party, any measure of expropriation relating to land shall be for the purposes as set out in its law relating to land acquisition and any questions as to “public purpose” and compensation shall be determined in accordance with the procedure specified in such law.

economic value of an investment does not establish that an indirect expropriation has occurred;

- (ii) the duration of the measure or series of measures of a Party;
- (iii) the character of the measure or series of measures, notably their object, context and intent; and
- (iv) whether a measure by a Party breaches the Party's prior binding written commitment to the investor whether by contract, licence or any other legal document.

7.4 For the avoidance of doubt, the Parties agree that an action taken by a Party in its commercial capacity shall not constitute expropriation or any other measure having similar effect.

7.5 Non-discriminatory regulatory measures by a Party that are designed and applied to protect legitimate public interest or public purpose objectives such as public health, safety and the environment shall not constitute expropriation under this Article, except in the rare circumstance when the impact of a measure or series of measures is so severe in light of its purpose that it appears manifestly excessive.

Article 8

Transfers

8.1 Subject to its law, each Party shall permit all funds of an investor of the other Party related to an investment in its territory to be freely transferred and on a non-discriminatory basis. Such funds may include:

- (i) contributions to capital;
- (ii) profits, dividends, capital gains and proceeds from the sale of all or any part of the investment or from the partial or complete liquidation of the investment;
- (iii) interest, royalty payments, management fees, and technical assistance and other fees;
- (iv) payments made under a contract, including a loan agreement;
- (v) payments made pursuant to Article 7 [Expropriation], Article 9 [Compensation for losses] and under Chapter IV.

8.2 Unless otherwise agreed to between the Parties, currency transfer under Article 8.1 shall be permitted in the currency of the original investment or any other convertible currency. Such transfer shall be made at the prevailing market rate of exchange on the date of transfer.

8.3 Nothing in this Agreement shall prevent a Party from conditioning or preventing a transfer through a good faith application of its law, including actions relating to:

- (i) bankruptcy, insolvency or the protection of the rights of the creditors;
- (ii) compliance with judicial, arbitral or administrative decisions and awards;
- (iii) compliance with labour obligations;
- (iv) financial reporting or record keeping of transfers when necessary to assist law enforcement or financial regulatory authorities;
- (v) issuing, trading or dealing in securities, futures, options, or derivatives;
- (vi) compliance with the law on taxation;
- (vii) criminal or penal offences and the recovery of the proceeds of crime;
- (viii) social security, public retirement, or compulsory savings schemes, including provident funds, retirement gratuity programs and employees insurance programs;
- (ix) severance entitlements of employees;
- (x) requirement to register and satisfy other formalities imposed by the Central Bank and other relevant authorities of a Party; and
- (xi) in the case of India, requirements to lock-in initial capital investments, as provided in India's Foreign Direct Investment (FDI) Policy, where applicable, provided that, any new measure which would require a lock-in period for investments will not apply to existing investments.

- 8.4 Notwithstanding anything in Article 8.1 and 8.2 to the contrary, the Parties may temporarily restrict transfers in the event of serious balance-of-payments difficulties or threat thereof, or in cases where, in exceptional circumstances, movements of capital cause or threaten to cause serious difficulties for macroeconomic management, in particular, monetary and exchange rate policies.

Article 9

Compensation for Losses

Each Party shall accord to investors of the other Party, and to investments by such investors, non-discriminatory treatment with respect to measures, including restitution, indemnification, compensation or other settlement, it adopts or maintains relating to losses suffered by investments in its territory owing to war or other armed conflict, civil strife, or state of national emergency.

Article 10

Subrogation

- 10.1 If a Party or its designated agency makes a payment to any of its investors under a guarantee or a contract of insurance it has entered into in respect of an investment in the territory of the other Party, the other Party shall recognize the validity of the subrogation in favour of such Party or agency thereof to any right or title held by the investor.
- 10.2 A Party or its designated agency thereof which is subrogated to the rights of an investor in accordance with paragraph 1 of this Article shall be entitled in all circumstances to the same rights as those of the investor in respect of the investment including the same payments due pursuant to those rights and claims.
- 10.3 If a Party or its designated agency has made a payment to its investor and has taken over rights and claims of the investor under this Article that investor shall not, unless authorised in writing by the Party or its designated agency to act on behalf of the Party or its designated agency making the payment, pursue those rights and claims against the other Party. In the exercise of subrogated rights or claims, a Party or its designated agency exercising such rights or claims shall disclose evidence of the subrogation or transfer of rights from the investor to the Party or its designated agency to the other Party.

Article 11

Transparency

- 11.1 Each Party shall, to the extent possible, ensure that its laws, regulations, procedures, and administrative rulings of general application in respect of any matter covered by this Agreement are promptly published or otherwise made available in such a manner as to enable interested persons and the other Party to become acquainted with them.
- 11.2 Each Party shall, as provided for in its laws and regulations:
- (i) publish any such measure that it proposes to adopt; and
 - (ii) provide interested persons and the other Party a reasonable opportunity to comment on such proposed measures.
- 11.3 Each Party shall, upon request by the other Party, promptly respond to specific questions from and provide information to the other Party with respect to matters referred to in Article 11.1.

- 11.4 Nothing in this Agreement shall require a Party to furnish or allow access to information, the disclosure of which would impede law enforcement, or otherwise be contrary to the public interest or to that Party's law, or which would prejudice legitimate commercial interests of particular juridical persons, public or private.

Chapter III: Investor Obligations

Article 12 Compliance with Laws

The Parties reaffirm their understanding and recognize that:

- (i) Investors and their investments shall comply with all applicable laws, regulations, administrative guidelines and policies of a Party, concerning taxation and the establishment, acquisition, management, operation and disposition of investments.
- (ii) Investors and their investments shall not, either prior to or after the establishment of an investment, offer, promise, or give any undue pecuniary advantage, gratification or gift whatsoever, whether directly or indirectly, to a public servant or official of a Party as an inducement or reward for doing or forbearing to do any official act or obtain or maintain other improper advantage nor shall be complicit in inciting, aiding, abetting, or conspiring to commit such acts.
- (iii) A Party may require an investor of the other Party to provide information concerning the investment in question and the corporate history, for purposes of decision making in relation to that investment or solely for informational or statistical purposes. The Party shall protect confidential information from any disclosure that would prejudice the competitive position of the investor or its investment. This paragraph does not prevent a Party from otherwise obtaining or disclosing information in connection with the equitable and good faith application of its law.

Chapter IV: Settlement of Disputes between an Investor and a Party

Article 13 Scope and Definitions

- 13.1 Without prejudice to the rights and obligations of the Parties under Chapter V, this Chapter establishes a mechanism for the settlement of disputes between an investor and a Defending Party.
- 13.2 This Chapter shall only apply to a dispute between a Party and an investor of the other Party with respect to its investment, arising out of

an alleged breach of an obligation of a Party under Chapter II of this Agreement, other than the obligation under Article 11 of this Agreement and the investment or the investor with respect to its investments has incurred loss or damage by reason of, or arising out of, that alleged breach.

- 13.3 A Tribunal constituted under this Chapter shall only decide claims in respect of a breach of this Agreement as set out in Chapter II, except under Article 11, and not disputes arising solely from an alleged breach of a contract between a Party and an investor. Such disputes shall only be resolved by the domestic courts or, when applicable, in accordance with the dispute resolution provisions set out in the relevant contract.
- 13.4 A tribunal constituted under this Chapter shall not have jurisdiction over a claim if the investment has been made through fraud, corruption, money laundering or other similar illegal mechanism, or if the investor with relation to its investment, has acted in a manner constituting fraud, corruption, money laundering or similar illegal mechanism.
- 13.5 In addition to other limits on its jurisdiction, a Tribunal constituted under this Chapter shall not have the jurisdiction to:
- (i) review the merits of a decision made by a competent judicial authority of the Parties; or
 - (ii) accept jurisdiction over any claim that is or has been subject of an arbitration under Chapter V; or
 - (iii) determine the legality of a measure alleged to constitute a breach of this Agreement under the law of a Party.
- 13.6 A dispute between an investor and a Party shall proceed sequentially in accordance with this Chapter.
- 13.7 For the purposes of Chapter IV:
- (i) **"Defending Party"** means a Party against which a claim is made under this Chapter;
 - (ii) **"disputing party"** means a Defending Party or a disputing investor;
 - (iii) **"disputing parties"** means a disputing investor and a Defending Party;
 - (iv) **"disputing investor"** means an investor of a Party that makes a claim against the other Party under Chapter IV on its own behalf or on behalf of the locally established enterprise through which an investment is made;
 - (v) **"ICSID"** means the International Centre for Settlement of Investment Disputes;

- (vi) **"ICSID Additional Facility Rules"** means the Rules Governing the Additional Facility for the Administration of Proceedings by the Secretariat of the International Centre for Settlement of Investment Dispute;
- (vii) **"ICSID Convention"** means the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, done at Washington on 18 March 1965;
- (viii) **"Non-disputing Party"** means the Party to this Agreement which is not the Defending Party under Chapter IV;
- (ix) **"UNCITRAL Arbitration Rules"** means the arbitration rules of the United Nations Commission on International Trade Law 2010.

Article 14

Proceedings under Different International Agreements

Where claims are brought pursuant to this Chapter and another international agreement and:

- (a) there is a potential for overlapping compensation; or
 - (b) the other international claim could have a significant impact on the resolution of the claim brought pursuant to this Chapter,
- a Tribunal constituted under this Chapter shall, as soon as possible after hearing the disputing parties, stay its proceedings or otherwise ensure that proceedings brought pursuant to the other international agreement are taken into account in its decision, order or award.

Article 15

Third Party Funding Clause

Third Party funding of the investor in case of dispute is not permitted.

Article 16

Conditions Precedent to Submission of a Claim to Arbitration

- 16.1 In respect of a claim that the Defending Party has breached an obligation under Chapter II, in accordance with Article 13.2, a disputing investor must first submit its claim before the relevant domestic courts or administrative bodies of the Defending Party for the purpose of pursuing domestic remedies in respect of the same measure or same subject matter for which a breach of this Agreement is claimed. Such claim before the relevant domestic courts or administrative bodies of the Defending Party must be submitted within one (1) year from the date on which the disputing investor first acquired, or should have first acquired, knowledge of

the measure in question and knowledge that the investment, or the disputing investor with respect to its investment, had incurred loss or damage as a result. For greater certainty, the aforementioned one (1) year limitation period shall only be relevant to an investor's rights or recourse under this Agreement and shall be without prejudice to any other statutory limitation period under applicable law of Defending Party that may apply to any other claim that the investor may be entitled to bring.

For greater certainty, in demonstrating compliance with the obligation to pursue local remedies, the investor shall not assert that the obligation to pursue local remedies does not apply or has been met on the basis that the claim under this Agreement is by a different party or in respect of a different cause of action.

Provided, however, that the requirement to pursue local remedies shall not be applicable if the disputing investor or the locally established enterprise can demonstrate that there are no available domestic legal remedies capable of reasonably providing any relief in respect of the same measure or same subject matter for which a breach of this Agreement is claimed by the disputing investor.

- 16.2 For the purposes of Article 16, local remedies shall be deemed to have been pursued for the purposes of being entitled to submit a notice of dispute, if no resolution that is satisfactory to the disputing investor has been reached after pursuing for at least a period of three years from the date the disputing investor acquired, or should have acquired, knowledge of the measure in question and knowledge that the investment, or the investor with respect to its investment, had incurred loss or damage as a result of the measure (or lesser period where available local remedies have been exhausted within such period), regardless of any pending appeal or other ongoing proceedings in the domestic courts or administrative bodies of the Defending Party. In such case, the disputing investor shall have the absolute right under Chapter IV to transmit a notice of dispute to the Defending Party.

- 16.3 The notice of dispute shall:
- (i) specify the name and address of the disputing investor or the enterprise, where applicable;
 - (ii) set out the factual basis of the claim, including the measures at issue;
 - (iii) specify the provisions of the Agreement alleged to have been breached and any other relevant provisions;
 - (iv) demonstrate compliance with Article 16.1 and 16.2, where applicable;
 - (v) specify the relief sought and the approximate amount of damages claimed; and

- (vi) furnish evidence establishing that the disputing investor is an investor of the Non-disputing Party.
- (vii) specify complete details of the interest in investment including ownership control and economic rights for which the disputing investor claims to have suffered loss or damage as a result of the alleged breach, at all levels, over the period of time, since Investment was made including nature and date of creation of such interest. A disputing investor shall be deemed to have disclosed all details and should the Defending Party identify any material undisclosed information at a later point in time, the Defending Party shall withdraw the consent to arbitration as under Article 18 (Consent to arbitration) and the arbitration proceedings shall be terminated.

16.4 For no less than six (6) months after receipt of the notice of dispute, the disputing parties shall use their best efforts to try to resolve the dispute amicably through meaningful consultation, negotiation or other third-party procedures.

16.5 In the event that the disputing parties cannot settle the dispute amicably, a disputing investor may submit a claim to arbitration pursuant to this Agreement, but only if the following additional conditions are satisfied:

- (i) not more than six (6) years have elapsed from the date on which the disputing investor first acquired, or should have first acquired, knowledge of the measure in question and knowledge that the disputing investor with respect to its investment, had incurred loss or damage as a result; or
- (ii) where applicable, not more than twelve (12) months have elapsed from the conclusion of domestic proceedings pursuant to Article 16.1.
- (iii) the disputing investor or the locally established enterprise have waived their right to initiate or continue before any administrative tribunal or court under the law of either Party, or other dispute settlement procedures, any proceedings with respect to the measure of the Defending Party that is alleged to be a breach referred to in Article 13.2.
- (iv) In case of indirect Investment, a disputing investor may submit a claim under Chapter IV only if both the disputing investor and the legal entity of any other territory through which the investment has been made, waive their right to initiate or continue any proceeding, including under any other bilateral or multilateral investment treaty, with respect to the measure of the Defending Party that is alleged to be a breach referred to in Article 13.2. Such waivers shall be provided in writing to the Defending Party by the disputing investor and the legal entity of any other territory through which the investment has been made.

- (v) where the claim submitted by the disputing investor is for loss or damage to an interest in an enterprise established in the territory of the other Party that is a juridical person that the disputing investor owns or controls, that enterprise has waived its right to initiate or continue before any administrative tribunal or court under the law of any Party, or other dispute settlement procedures, any proceedings with respect to the measure of the Defending Party that is alleged to be a breach referred to in Article 13.2.
- (vi) At least 90 days before submitting any claim to arbitration, the disputing investor has transmitted to the Defending Party a written notice of its intention to submit the claim to arbitration ("**notice of arbitration**"). The notice of arbitration shall:
 - a. attach the notice of dispute and the record of its transmission to the Defending Party with the details thereof;
 - b. provide the consent to arbitration by the disputing investor, or where applicable, by the locally established enterprise, in accordance with the procedures set out in this Agreement;
 - c. provide the waiver as required under Article 16.5 (iii) or (iv), as applicable; provided that a waiver from the enterprise under Article 16.5 (iii) or (iv) shall not be required where the Defending Party has deprived the disputing investor of control of the enterprise;
 - d. specify the name of the arbitrator appointed by the disputing investor.

Article 17

Submission of Claim to Arbitration

- 17.1 A disputing investor who meets the conditions precedent provided for in Article 16 may submit the claim to arbitration under:
 - (a) The ICSID Convention, provided that both the Parties are full members of the Convention; or
 - (b) the Additional Facility Rules of ICSID, provided that either Party, but not both, is a member of the ICSID Convention; or
 - (c) the UNCITRAL Arbitration Rules.
- 17.2 The applicable arbitration rules shall govern the arbitration except to the extent modified by this Chapter, and supplemented by any subsequent rules adopted by the Parties.
- 17.3 A claim is submitted to arbitration under this Chapter when

•

- (a) the request for arbitration under paragraph (1) of Article 36 of the ICSID Convention is received by the Secretary-General of ICSID; or
 - (b) the notice of arbitration under Article 2 of Schedule C of the ICSID Additional Facility Rules is received by the Secretary-General of ICSID; or
 - (c) the notice of arbitration given under the UNCITRAL Arbitration Rules is received by the Defending Party.
- 17.4 Delivery of the notice of dispute, the notice of arbitration and other documents to a Party shall be made to the Designated Representative for each Party.

Article 18 **Consent to Arbitration**

Each Party consents to the submission of a claim to arbitration in accordance with the terms of this Agreement.

Article 19 **Appointment of Arbitrators**

- 19.1 The arbitral Tribunal shall consist of three arbitrators with relevant expertise or experience in public international law, international trade and international investment law, or the resolution of disputes arising under international trade or international investment agreements. They shall be independent of, and not be affiliated with or take instructions from a disputing party or the government of a Party with regard to trade and investment matters. Arbitrators shall not take instructions from any organisation, government or disputing party with regard to matters related to the dispute.
- 19.2 The arbitrators appointed by each party may be nationals of the Parties or of countries with which both Parties maintain diplomatic relations.
- 19.3 One arbitrator shall be appointed by each of the disputing parties and the third arbitrator ("**Presiding Arbitrator**") shall be appointed by agreement of the co-arbitrators and the disputing parties.
- 19.4 If a Tribunal has not been constituted within one hundred twenty (120) days from the date that a Claim is submitted to arbitration under this Article, the appointing authority under this Chapter shall be:
- (a) in case of an arbitration submitted under the ICSID Convention or the ICSID Additional Facility Rules, the Secretary-General of ICSID;

(b) in case of an arbitration submitted under the UNICTRAL Rules, the Secretary-General of the Permanent Court of Arbitration;
Provided that if the appointing authority referred to in-sub paragraphs (a) or (b) is a national of a Party or a national of a non-Party that does not maintain diplomatic relations with either Party, or otherwise prevented from discharging the said function, the Deputy Secretary-General of the relevant centre or court shall be invited to make the appointment.

- 19.5 The appointing authority shall appoint in her/his discretion and after consultation with the disputing parties, the arbitrator or the arbitrators not yet appointed.
- 19.6 Subject to the rights of the disputing parties provided for in this Chapter to choose a national of each Party as an arbitrator, all arbitrators referred to under this Chapter shall be nationals of states having diplomatic relations with both Parties.

Article 20

Prevention of Conflict of Interest of Arbitrators and Challenges

- 20.1 Every arbitrator appointed to resolve disputes under this Agreement shall during the entire arbitration proceedings be impartial, independent and free of any actual or potential conflict of interest.
- 20.2 Upon nomination and, if appointed, every arbitrator shall, on an ongoing basis, disclose in writing any circumstances that may, in the eyes of the disputing parties, give rise to doubts as to her/his independence, impartiality, or freedom from conflicts of interest. This includes any relevant circumstances pertaining to the subject matter of the dispute that will create a conflict of interest, and to existing or past, direct or indirect, financial, personal, business, or professional relationships with any of the parties, legal counsel, representatives, witnesses, or co-arbitrators. Such disclosure shall be made immediately upon the arbitrator acquiring knowledge of such circumstances, and shall be made to the co-arbitrators, the parties to the arbitration and the appointing authority, if any, making an appointment. Neither the ability of those individuals or entities to access this information independently, nor the availability of that information in the public domain, will relieve any arbitrator of his or her affirmative duty to make these disclosures. Doubts regarding whether disclosure is required shall be resolved in favour of such disclosure.
- 20.3 The arbitrators shall:
- (a) have experience or expertise in public international law, international investment rules, or in dispute settlement derived from international investment agreements;

- (b) be independent from the Parties and the disputing investor, and not be affiliated with or receive instructions from any of them;
- (c) not take instructions from any organisation or government with regard to matters before the Tribunal for which they are appointed;
- (d) avoid creating an appearance of bias and not be influenced by self-interest, outside pressure, political considerations, public clamour, loyalty to a Party, disputing party or any other person involved or participating in the proceeding, fear of criticism or financial, business, professional, family or social relationships or responsibilities;
- (e) not, directly or indirectly, incur any obligation, or accept any benefit, enter into any relationship, or acquire any financial interest that would in any way interfere, or appear to interfere, with the proper performance of their duties, or that is likely to affect their impartiality;
- (f) not use their position as a member of the Tribunal to advance any personal or private interests and avoid actions that may create the impression that others are in a special position to influence them;
- (g) perform their duties thoroughly and expeditiously throughout the course of the proceeding, and with fairness and diligence; and
- (h) avoid engaging in *ex parte* contacts concerning the proceeding; and
- (i) consider only those issues raised in the proceeding and which are necessary for a decision or award and not delegate this duty to any other person.

20.4 A disputing party may challenge an arbitrator appointed under this Agreement:

- (a) if facts or circumstances exist that may, in the eyes of the parties, give rise to justifiable doubts as to the arbitrator's independence, impartiality or freedom from conflicts of interest; or
- (b) in the event that an arbitrator fails to act or in the event of the *de jure* or *de facto* impossibility of the arbitrator performing his or her functions,

Provided that no such challenge may be initiated after fifteen days of that party: (i) learning of the relevant facts or circumstances through a disclosure made under Article 20.2 by the arbitrator, or (ii) otherwise becoming aware of the relevant facts or circumstances relevant to a challenge under Article 20.4, whichever is later.

20.5 The notice of challenge shall be communicated to the disputing party, to the arbitrator who is challenged, to the other arbitrators and to the appointing authority under Article 19.4. The notice of challenge shall state the reasons for the challenge.

20.6 When an arbitrator has been challenged by a disputing party, all disputing parties may agree to the challenge. The arbitrator may also, after the challenge, withdraw from his or her office. In neither case does this imply acceptance of the validity of the grounds for the challenge.

- 20.7 If, within 15 days from the date of the notice of challenge, the disputing parties do not agree to the challenge or the challenged arbitrator does not withdraw, the disputing party making the challenge may elect to pursue it. In that case, within 30 days from the date of the notice of challenge, it shall seek a decision on the challenge by the appointing authority as specified under Article 19.4.
- 20.8 The appointing authority as specified under Article 19.4 shall accept the challenge made under Article 20.4 if, even in the absence of actual bias, there are circumstances that would give rise to justifiable doubts as to the arbitrator's lack of independence, impartiality, freedom from conflicts of interest, or ability to perform his or her role, in the eyes of an objective third party.
- 20.9 In any event where an arbitrator has to be replaced during the course of the arbitral proceedings, a substitute arbitrator shall be appointed or chosen pursuant to the procedure provided for in this Agreement and the arbitration rules that were applicable to the appointment or choice of the arbitrator being replaced. This procedure shall apply even if during the process of appointing the arbitrator to be replaced, a disputing party to the arbitration had failed to exercise its right to appoint or to participate in the appointment.
- 20.10 If an arbitrator is replaced, the proceedings may resume at the stage where the arbitrator who was replaced ceased to perform his or her functions unless otherwise agreed by the disputing parties.
- 20.11 A justifiable doubt as to an arbitrator's independence or impartiality or freedom from conflicts of interest shall be deemed to exist on account of the following factors, including if:
- (a) The arbitrator or her/his associates or relatives have an interest in the outcome of the particular arbitration;
 - (b) The arbitrator is or has been a legal representative/advisor of the appointing party or an affiliate of the appointing party in the preceding three (3) years prior to the commencement of arbitration;
 - (c) The arbitrator is a lawyer in the same law firm as the counsel to one of the parties;
 - (d) The arbitrator is acting concurrently with the lawyer or law firm of one of the parties in another dispute;
 - (e) The arbitrator's law firm is currently rendering or has rendered services to one of the parties or to an affiliate of one of the parties out of which such law firm derives financial interest;
 - (f) The arbitrator has received a full briefing of the merits or procedural aspects of the dispute from the appointing party or her/his counsel prior to her/his appointment;

- (g) The arbitrator is a manager, director or member of the governing body, or has a similar controlling influence by virtue of shareholding or otherwise in one of the parties;
 - (h) The arbitrator has publicly advocated a fixed position regarding an issue on the case that is being arbitrated.
- 20.12 The Parties shall by mutual agreement and after completion of their respective procedures adopt a separate code of conduct for arbitrators to be applied in disputes arising out of this Agreement, such as the UNCITRAL Code of Conduct for Arbitrators for International Investment Dispute Resolutions (2023), which may replace or supplement the existing rules in application and may address topics such as disclosure obligations, the independence and impartiality of arbitrators and confidentiality.

Article 21

Conduct of Arbitral Proceedings

- 21.1 Unless otherwise agreed by the disputing parties, the Tribunal may determine a place for meetings and hearings and the legal seat of arbitration. In doing so, the Tribunal shall take into consideration the convenience of the disputing parties and the arbitrators, the location of the subject matter, the proximity of the evidence, and provided that if the determined location is in the territory of a non-Party, it shall be a non- Party with which both Parties have diplomatic relations.
- 21.2 When considering matters of evidence or production of documents, the Tribunal shall not have any powers to compel production of documents or the furnishing of information which the Defending Party claims are protected from disclosure under the rules on confidentiality or privilege under its law or in accordance with Article 33 (Essential Security Exceptions).

Article 22

Dismissal of Frivolous Claims

- 22.1 Without prejudice to a Tribunal's authority to address other objections, a Tribunal shall address and decide as a preliminary question any objection by the Defending Party that a claim submitted by the disputing investor is: (a) not within the scope of the Tribunal's jurisdiction, or (b) manifestly without legal merit or unfounded as a matter of law.
- 22.2 Such objection shall be submitted to the Tribunal as soon as possible after the Tribunal is constituted, and in no event later than the date the Tribunal fixes for the Defending Party to submit its counter-memorial

(or, in the case of an amendment to the notice of arbitration, the date the Tribunal fixes for the Defending Party to submit its response to the amendment).

- 22.3 On receipt of an objection under this Article, the Tribunal shall suspend any proceedings on the merits, establish a schedule for considering the objection consistent with any schedule it has established for considering any other preliminary question and issue a decision or award on the objection, stating the grounds thereof. In deciding an objection under this Article, the Tribunal shall assume to be true the claimant's factual allegations in support of any claim in the notice of arbitration (or any amendment thereof). The Tribunal may also consider any relevant facts not in dispute.
- 22.4 The Tribunal shall issue an award under this Article no later than 150 days after the date of the receipt of the request under Article 22.2. However, if a Defending Party requests a hearing, the Tribunal may take an additional 30 days to issue the decision or award.
- 22.5 The Defending Party does not waive any objection as to competence or any argument on the merits merely because the Defending Party did or did not raise an objection or make use of the expedited procedure set out this Article.
- 22.6 When it decides on a preliminary objection by a Defending Party under this Article, the Tribunal may, if warranted, award to the prevailing Defending Party reasonable costs and attorneys' fees incurred in submitting or opposing the objection. In determining whether such an award is warranted, the Tribunal shall consider whether either the claim by the disputing investor or the objection by the Defending Party was frivolous, and shall provide the disputing parties a reasonable opportunity to present their cases.

Article 23

Transparency in arbitral proceedings

- 23.1 Subject to Article 33 (Essential Security Exceptions), applicable law of the defending party regarding protection of confidential information, and the mutual written agreement of the disputing parties, the Defending Party may make available, to the extent possible, to the public the following documents relating to a dispute under this Chapter:
 - a. the notice of dispute and the notice of arbitration;
 - b. pleadings and other written submissions on jurisdiction and the merits submitted to the Tribunal, including submissions by a Non-disputing Party;
 - c. Transcripts of hearings, where available; and

- d. decisions, orders and awards issued by the Tribunal.
- 23.2 Hearings for the presentation of evidence or for oral argument (“**hearings**”) shall, subject to the written consent of the Defending Party, and to the extent possible, be made public in accordance with the following provisions:
- a. Where there is a need to protect confidential information or protect the safety of participants in the proceedings, the Tribunal shall make arrangements to hold in private that part of the hearing requiring such protection.
 - b. The Tribunal shall make logistical arrangements to facilitate public access to hearings, including by organizing attendance through video links or such other means as it deems appropriate. However, the arbitral tribunal may, after consultation with the disputing parties, decide to hold all or part of the hearings in private where this becomes necessary for logistical reasons, such as when the circumstances render any original arrangement for public access to a hearing infeasible.
- 23.3 Subject to the mutual written agreement of the disputing parties, (i) an award of a Tribunal rendered under this Chapter shall be publicly available, subject to the redaction of confidential information; and (ii) where a Defending Party determines that it is in the public interest to do so and notifies the Tribunal of that determination, all other documents submitted to, or issued by, the Tribunal shall also be publicly available, subject to the redaction of confidential information.

Article 24

Burden of Proof and Governing Law

- 24.1 The disputing investor at all times bears the burden of establishing: (a) jurisdiction; (b) the existence of an obligation under Chapter II of this Agreement, other than the obligation under Article 11; (c) a breach of such obligation; (d) that the investment, or the investor with respect to its investment, has suffered actual and non-speculative losses as a result of the breach; and (e) that those losses were directly caused by the breach.
- 24.2 The governing law for interpretation of this Agreement by a Tribunal constituted under this Article shall be: (a) this Agreement; (b) the general principles of public international law as reflected in the Vienna Convention on the Law of Treaties, 1969 relating to the interpretation of treaties, including the presumption of consistency between international treaties to which the Parties are party; and (c) for matters relating to domestic law, the law of the Defending Party. For greater certainty, in determining matters relating to domestic law including the consistency

of a measure with this Agreement, the Tribunal may consider, as appropriate, the domestic law of the Defending Party as a matter of fact. In doing so, the Tribunal shall follow the prevailing interpretation given to the domestic law by the courts or authorities of that Party and any meaning given to domestic law by the Tribunal shall not be binding upon the courts or the authorities of that Party.

Article 25

Joint Interpretations

- 25.1 Interpretations of specific provisions and decisions on application of this Agreement issued subsequently by the Parties in accordance with this Agreement shall be binding on tribunals established under this Chapter upon issuance of such interpretations or decisions.
- 25.2 In accordance with the Vienna Convention of the Law of Treaties, 1969 and customary international law, other evidence of the Parties subsequent agreement and practice regarding interpretation or application of this Agreement shall constitute authoritative interpretations of this Agreement and must be taken into account by tribunals under this Chapter.

Article 26

Expert Reports

Without prejudice to the appointment of other kinds of experts where authorized by the applicable arbitration rules, and unless the disputing parties disapprove, a Tribunal may appoint experts to report to it in writing on any factual issue concerning environmental, health, safety, technical or other scientific matters raised by a disputing party, subject to such terms and conditions as the disputing parties may agree.

Article 27

Award

- 27.1 An award shall include a judgement as to whether there has been a breach by the Defending Party of any rights conferred under this Agreement in respect of the disputing investor and its investment and the legal basis and the reasons for its decisions.
- 27.2 The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be final and binding on both disputing parties to the arbitration.

- 27.3 A tribunal can only award monetary compensation for a breach of the obligations under Chapter II of the Agreement. Such compensation shall not be greater than an amount determined by the Tribunal with reference to actual loss suffered by the investor (excluding incidental and consequential damages including future profits, and assets excluded from the scope of this Agreement).

For greater certainty, such compensation shall be reduced by any prior damages or compensation already provided by a Party. For the calculation of monetary damages, the Tribunal shall also reduce the damages to take into account any restitution of property or repeal or modification of the measure, or other mitigating factors.¹⁰

- 27.4 The Tribunal may not award punitive or moral damages or any injunctive relief against either of the disputing parties under any circumstance.

Article 28

Finality and enforcement of awards

- 28.1 An award made by a tribunal shall have no binding force except between the disputing parties and in respect of the particular case and the tribunal must clearly state those limitations in the text of the award.
- 28.2 Subject to Article 28.3, a disputing party shall abide by and comply with an award without delay.
- 28.3 A disputing party shall not seek enforcement of a final award under the UNCITRAL Arbitration Rules until,
- (i) 90 days have elapsed from the date the award was rendered and no disputing party has commenced a proceeding to revise, set aside or annul the award, or
 - (ii) a court has dismissed or allowed an application to revise, set aside or annul the award and there is no further appeal.
- 28.4 Each Party shall provide for the enforcement of an award in its territory in accordance with its law.

¹⁰ Mitigating factors can include, compensation received by the investor from other sources, any unremedied harm or damage that the investor has caused to the environment or local community or other relevant considerations regarding the need to balance public interest and the interests of the investor.

Article 29

Costs

The disputing parties shall share the costs of the arbitration, with arbitrator fees, expenses, allowances and other administrative costs. Each of the disputing parties shall also bear the cost of its representation in the arbitral proceedings. The Tribunal may, however, in its discretion direct that the entire costs or a higher proportion of costs shall be borne by one of the two disputing parties and this determination shall be final and binding on both disputing parties.

Article 30

Diplomatic Exchange between Parties

If a disputing investor has commenced a dispute against a Defending Party under this Chapter, the Non-disputing Party shall not give diplomatic protection, or bring an international claim, in respect of such dispute between one of its investors and the Defending Party, unless the Defending Party has failed to abide by and comply with an award or the decisions of its courts, as the case may be, in accordance with this Chapter and other applicable law regarding recognition and enforcement of foreign judgments and arbitral awards.

Chapter V: State-State Dispute Settlement

Article 31

Disputes between Parties

- 31.1 Disputes between the Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should, as far as possible, be settled amicably through consultation or negotiation, which may include the use of non-binding third-party mediation or other mechanisms. Such consultation or negotiation shall be initiated by delivering a notice to the other Party.
- 31.2 Unless the Parties agree to a longer period, the Parties shall, within 30 days of the notice, meet to consider the matter with a view to reaching a mutually satisfactory resolution.
- 31.3 If a dispute between the Parties cannot be settled within six months from the time the dispute arose, it shall upon the request of either Party be submitted to a Tribunal.
- 31.4 Such a Tribunal shall be constituted for each individual case in the following way: Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Party shall appoint one member of the Tribunal. Those

two members shall then select a national of a Non-Party with which both Parties maintain diplomatic relations who, on approval by the two Parties, shall be appointed Chairman of the Tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members. All arbitrators shall be nationals of states having diplomatic relations with both Parties.

- 31.5 If within the periods specified in Article 31.4 the necessary appointment(s) have not been made, either Party may, in the absence of any other agreement, invite the Secretary General of the Permanent Court of Arbitration to make any necessary appointment(s). If the Secretary General of the Permanent Court of Arbitration is a national of either Party or a national of a non-Party that does not maintain diplomatic relations with either Party or if he or she is otherwise prevented from discharging the said function, the Deputy Secretary General of the Permanent Court of Arbitration shall be invited to make the necessary appointment(s). If the Deputy Secretary General of the Permanent Court of Arbitration is a national of either Party or a national of a non-Party that does not maintain diplomatic relations with either Party or if he or she too is prevented from discharging the said function, the member of the Permanent Court of Arbitration next in seniority who is not a national of either Party nor a national of a non-Party that does not maintain diplomatic relations with either Party shall be invited to make the necessary appointment(s).
- 31.6 Subject to the rights of the Parties provided for in this section to choose a national of each Party as an arbitrator, all arbitrators referred to under this section shall be nationals of states having diplomatic relations with both Parties.
- 31.7 The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding on both Parties.
- 31.8 The Parties to the arbitration shall share the costs of the arbitration, including the arbitrator fees, expenses, allowances and other administrative costs. Each Party shall bear the cost of its representation in the arbitral proceedings. The Tribunal may, however, in its discretion direct that the entire costs or a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Parties and this determination shall be binding on both Parties.
- 31.9 The Tribunal shall decide all questions relating to its competence and, subject to any agreement between the Parties, determine its own procedure, taking into account the PCA Arbitration Rules 2012.¹¹

¹¹ Neither Party shall invoke Article 26 of the PCA Arbitration Rules 2012, unless the Parties otherwise agree.

Chapter VI: Exceptions

Article 32 General Exceptions

- 32.1 Nothing in this Agreement shall be construed to prevent the adoption or enforcement by a Party of measures of general applicability applied on a non-discriminatory basis that are necessary¹² to:
- (i) protect public morals or maintaining public order;
 - (ii) protect human, animal or plant life or health;
 - (iii) ensure compliance with laws and regulations that are not inconsistent with the provisions of this Agreement;
 - (iv) protect and conserve the environment, including all living and non-living natural resources; or
 - (v) protect national treasures or monuments of artistic, cultural, historic or archaeological value.
- 32.2 Nothing in this Agreement shall apply to non-discriminatory measures of general application taken by a central bank or monetary authority of a Party in pursuit of monetary and related credit policies or exchange rate policies. This paragraph is without prejudice to a Party's rights and obligations under Article 8 (Transfers).
- 32.3 Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of Parties as members of the International Monetary Fund under the IMF Articles of Agreement, as applicable from time to time, including the use of exchange actions which are in conformity with the IMF Articles of Agreement. In case of any inconsistency between the provisions of this Agreement and the IMF Articles of Agreement, the latter shall prevail.
- 32.4 Nothing in this Agreement shall prevent the Parties from adopting or maintaining measures relating to financial services for prudential reasons, including:
- a) the protection of investors, depositors, policy holders, policy claimants, as well as financial market participants or persons to whom a financial services supplier owes a fiduciary duty;
 - b) the maintenance of the safety, soundness, integrity or financial responsibility of financial services suppliers; or
 - c) ensuring the integrity and stability of the Party's financial system.

Where the measures taken by a Party pursuant to paragraph 32.4 are not in conformity with this Agreement, they shall not be used as a means of avoiding the obligations of a Party under this Agreement.

¹²In considering whether a measure is "necessary", the Tribunal shall take into account whether there was no less restrictive alternative measure reasonably available to the Party.

Article 33
Essential Security Exceptions

Nothing in this Agreement shall be construed:

- (a) To require a Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it determines to be contrary to its essential security interests; or
- (b) To preclude a Party from applying measures that it considers necessary for the fulfilment of its obligations under the United Nations Charter with respect to the maintenance or restoration of international peace or security, or for the protection of its own essential security interests, or in order to carry out obligations it has accepted for the purposes of maintaining international security.

Chapter VII: Final Provisions

Article 34
Relationship with other Treaties

- 34.1 This Agreement or any action taken hereunder shall not affect the rights and obligations of the Parties under any other Agreements to which they are Parties.
- 34.2 Any inconsistency, or question regarding the relationship between this Agreement and another bilateral agreement between the Parties, or a multilateral agreement to which both Parties are a party, shall be resolved in accordance with applicable provisions of the Vienna Convention on the Law of Treaties, 1969.

Article 35
Denial of Benefits

- 35.1 The benefits of this Agreement, including after the institution of arbitration proceedings in accordance with Chapter IV of this Agreement, shall not be available to:

- (i) an investment or investor owned or controlled¹³, directly or indirectly, by juridical entities or natural persons of a non-Party or of the denying Party; or
 - (ii) an investment or investor that has been established or restructured or does not have substantial business activity or has otherwise acquired the nationality of a Party with the primary purpose of gaining access to the dispute resolution mechanisms provided in this Agreement.
- 35.2 The benefit under this Agreement shall not be extended to an investor of the other Party and to investments of that investor in case (i) a Specified Non-Party¹⁴, or (ii) a natural person or an entity of a Specified Non-Party, has beneficial interest¹⁵ in the investor or investment of the other Party.
- 35.3 The benefit under this Agreement shall not be provided to the investor of the other Party and to investments of that investor, if an investment is routed through the territory of a non-Party or a Specified Non-Party, and a natural person or an entity of a Specified Non-Party, holds a beneficial interest in the entity through which the investment is routed.

Article 36

Consultations and Periodic Review

- 36.1 Either Party may request in writing and the other Party shall promptly agree to, consultations in good faith on any issue regarding the interpretation, application, implementation, execution or any other matter including, but not limited to:
 - (i) reviewing the implementation of this Agreement;
 - (ii) reviewing the interpretation or application of this Agreement;
 - (iii) exchanging legal information; and
 - (iv) addressing disputes arising under Chapter IV of this Agreement or any other disputes arising out of investment.

¹³ For the purpose of Article 35.1, "owned" means having more than 50 percent of equity interest and "controlled" means the power to name a majority of directors or otherwise to legally direct actions.

¹⁴ The Specified Non-Party means the Land Bordering countries of India.

¹⁵ For the purposes of Article 35.2 and 35.3, the term "beneficial interest" shall mean any person who is acting alone or together with one or more persons, directly or indirectly, possesses or has financed the possession of, any of the following rights or entitlements in the relevant entity, namely: (i) holds more than ten percent of the investment; or (ii) holds more than ten percent of the voting rights; or (iii). has right to receive or participate in more than ten percent of the total distributable dividend, any other distribution or profit or economic interest in a financial year or (iv) has right to exercise control in any manner.

- 36.2 Further to consultations under this Article, the Parties may take any action as they may jointly decide, including making and adopting rules supplementing the applicable arbitral rules under Chapter IV or Chapter V of this Agreement, and issuing binding interpretations of this Agreement.
- 36.3 The Parties upon mutual consent shall meet every five years after the entry into force of this Agreement to consult and review the operation and effectiveness of this Agreement.

Article 37 Amendments

This Agreement may be amended at any time by the mutual written consent of the Parties. The amendments shall enter into force subject to the completion of the relevant legal procedures necessary for its entry into force. The amendments shall be binding on the tribunals constituted under Chapter IV or Chapter V of this Agreement, and a tribunal award must be consistent with all amendments to this Agreement.

Article 38 Entry into force, duration and termination

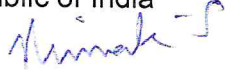
- 38.1 The Parties shall notify each other in writing of the completion of their internal legal procedures necessary for the entry into force of this Agreement. The Agreement shall enter into force thirty (30) days after the date of receipt of the later notification regarding ratification.
- 38.2 This Agreement shall remain in force for a period of ten years. Thereafter, it shall continue to remain in force until and unless it is terminated as per Article 38.3.
- 38.3 This Agreement may be terminated any time after its entry into force if either Party gives to the other Party a prior notice in writing one year in advance stating its intention to terminate the Agreement. The Agreement shall stand terminated immediately after the expiry of the one year notice period.
- 38.4 In respect of Investments made prior to the date when the termination or the expiry of this Agreement becomes effective, the provisions of this Agreement shall remain in force for a period of ten years.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done at New Delhi on this 8th day of September in two originals each in the Hindi and English, all texts being equally authoritative.

In case of any divergence in interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the
Republic of India

NIRMALA SITHARAMAN
Minister of Finance

For the Government of the State
of Israel

BEZALEL SMOTRICH
Minister of Finance

Annex: Essential Security Exceptions

The Parties confirm the following understanding with respect to interpretation and/or implementation of Article 33 of this Agreement:

For avoidance of doubt, for the purpose of this Agreement, where the Party asserts as a defence that conduct alleged to be a breach of its obligations under this Agreement is for the protection of its essential security interests protected by Article 33, any decision of such Party taken on such security considerations and its decision to invoke Article 33 at any time, whether before or after the commencement of arbitral proceedings shall be non-justiciable. It shall not be open to any arbitral tribunal constituted under Chapter IV or Chapter V of this Agreement to review any such decision, even where the arbitral proceedings concern an assessment of any claim for damages and/or compensation, or an adjudication of any other issues referred to the Tribunal.